

KOVOS KIPRE GRAIKIJOIS ŠVENTES PROGA

Generolas Michailovas intensyvena pabėgėlių viliojimą grįžti į tėvynę

BERLYNAS (Naujienų koresp.). — Savo laikraštuką "Už grįžimą į tėvynę" iki šiol generolas Michailovas užpildydavo įvairių būčių ir nebūčių Ivanų, Nikolajų, Sašų laiškais, grįžusių ar norinčių grįžti į "plačiąją tėvynę".

Laiškai ir straipsneliai, rašyti lietuvių vardu, buvo kaip išimtis, vienas kitas. Per visus 1955 m., išėjusiuose 16-kos Nr. buvo įdėta tik Vosilutės-Dauguvietienės, A. Limo ir K. Petrausko lietuviški straipsneliai.

Dabar, pasirodžiusiam naujam Nr. "Už grįžimą į tėvynę" Michailovas jau įsidėjo stambaus agitpropo tūzo J. Šimkaus straipsnelį su aliarmuojančiu užvardijimu "Nauji metai lietuvių tautai neša puikias dienas".

Čia draugas Šimkus reiškia didelio pasitenkinimo, kad "tarybų" Lietuvoje kolūkiuose pilni aruodai, Klaipėdoje pagaunama daug žuvies, krašte dygsta fabrikai, o ateityje net numatoma pastatyti Kaune Hes (Hydro elektros stotį). Kraštas, anot Šimkaus, "sulaukė "puikių dienų". Iki šiol krašto turtus valdė keli šimtai žmonių, dabar jie priklauso visam kraštui; tik ne išmanėliai ar parsišlavėliai sveikintiems priešingai naujai tvarkai ir žmonių grįžimui į tėvynę. Taip rašo J. Šimkus.

Į tuos draugo Šimkaus tvirtinimus užtenka prisiminti kelis faktus. Jeigu tik keli šimtai žmonių yra nukentėję nuo sovietinio perversmo, tai kaip išaiškinti šiuos įvykius. Kodėl sovietams reikėjo jau 14 birželio 1941 metų deportuoti iš krašto ne kelis šimtus, o 40,000 asmenų į Sibirą? Kodėl vėliau jau po karo, įsivertinus Maskvai krašte, reikėjo sunaikinti ir sumiti deportavimui naujus 200,000 asmenų ir tą skaičių didinti nuolatiniiais naujais išvežimais? Kodėl Lietuvos gyventojai paragavę "gero" gyvenimo sovietų valdžios tik vienus metus, virš 60,000 asmenų pabėgo į užsienį. Jeigu būtų turėję galimybes, būtų pabėgę visas kraštas, išskyrus bolševikų samdinius. Kodėl šimtus tūkstančių valstiečių sovietai suelgetino, atimdami iš jų visą nuosavybę ir, prieš jų valią ir norą sugrūdinti į kolchozus, grąžindami seną baudžiavos sistemą, tik daug žiauresnę, negu ji buvo prieš šimtą metų.

Kodėl anuliuotas krašte visos žmogaus pilietinės teisės? Kur dingio teisė į asmens, buto ir turto neliečiamybę? Kur pasidėjo spaudos ir susirinkimų teisė, turėti nuosavą įsitikinimą, laisvai pasirinkti darbą ir gyvenvietę? Kur dingio apsauga nuo teroro ir saugumas? Ar gali sovietų gyventi laisvai asmuo, neįspatinamas komunistinių dogmų? Gana keistas draugo Šimkaus pasigyrimas dar tik projektuojamo Kaune "Hes". Pažadai ir projektai — mėgiamiausias bolševikų agitatorių būdas girtis. Teisybė, kad Lietuvoje su elektra buvo sunkoka. Išskyrus Kauną, kur belgai turėjo elektros stotėlę ir šiaulius, kur buvo įkurta Amerikos Lietuvių Akc. Bendrovės elektros stotis, Lietuvoje daugiau beveik nebuvo.

Tačiau draugui Šimkui tas neduoda pagrindo per daug didžiuotis bolševikine Kaune Hes. Ji stato Maskva sau. Be to, negalima pamiršti, kad, pakėlus vandenį 21 metru, susidariusi užtvanka užsems 84 kilometrų žemės plotą, iš kurio su įprastu so-

vietams aziatišku žiaurumu, bus išmesta iš savo gyvenviečių virš 5,000 žmonių.

Maža to, patys darbai bus vykdomi priverstinai sumedžiota žmonių jėga. Atsirast naujas rusiškų valdininkų naujokynas Lietuvoje.

Gen. Serov aptarė planus Bulganinui, Chruščiovui saugot

SSSR "Himlėris" patenkintas Scotland Yard "kolegomis" LONDONAS.—Sovietų Himlėrių, Ivanu baisiuoju ir panašiais vardais anglų vadinamas slapstosios policijos komisaras gen. Ivan Serov pareiškė pasitenkinimą anglų slapstosios policijos (scotland yard) viršininkų pasiūlymais, kaip jie yra numatę saugoti Bulganiną ir Chruščiovą, kad jiedviem nieko blogo neatsitiktų, kai atvažiuos į Angliją balandžio 18 d.

Malenkun kalba apie užsakymus Tuo tarpu Georgi Malenkovo, elektros jėgainių ministeris, keičia su savo ekspertų delegacija po anglų elektrės stotis ir fabrikus, žada anglams pelningų užsakymų. JAV senato įkomitetas kiek anksčiau paskelbė, kad jau dabar anglai eksportuoja į Rusiją net tokias mašinas, kurios reikalingos atominių bombų ir kitų ginklų gamybai.

Gaitskell įspėja anglius Hugh Gaitskell, darbo partijos vadas, priminė savo nariams nepadaryti klaidingų išvadų apie tariamus pasikeitimus Sovietų Sąjungoje, remiantis prasidėjusiu Stalino dergimu.

Gaitskell sako, Sovietų Sąjunga ir toliau yra diktatūra ir komunistų siekliai yra vis tie patys.

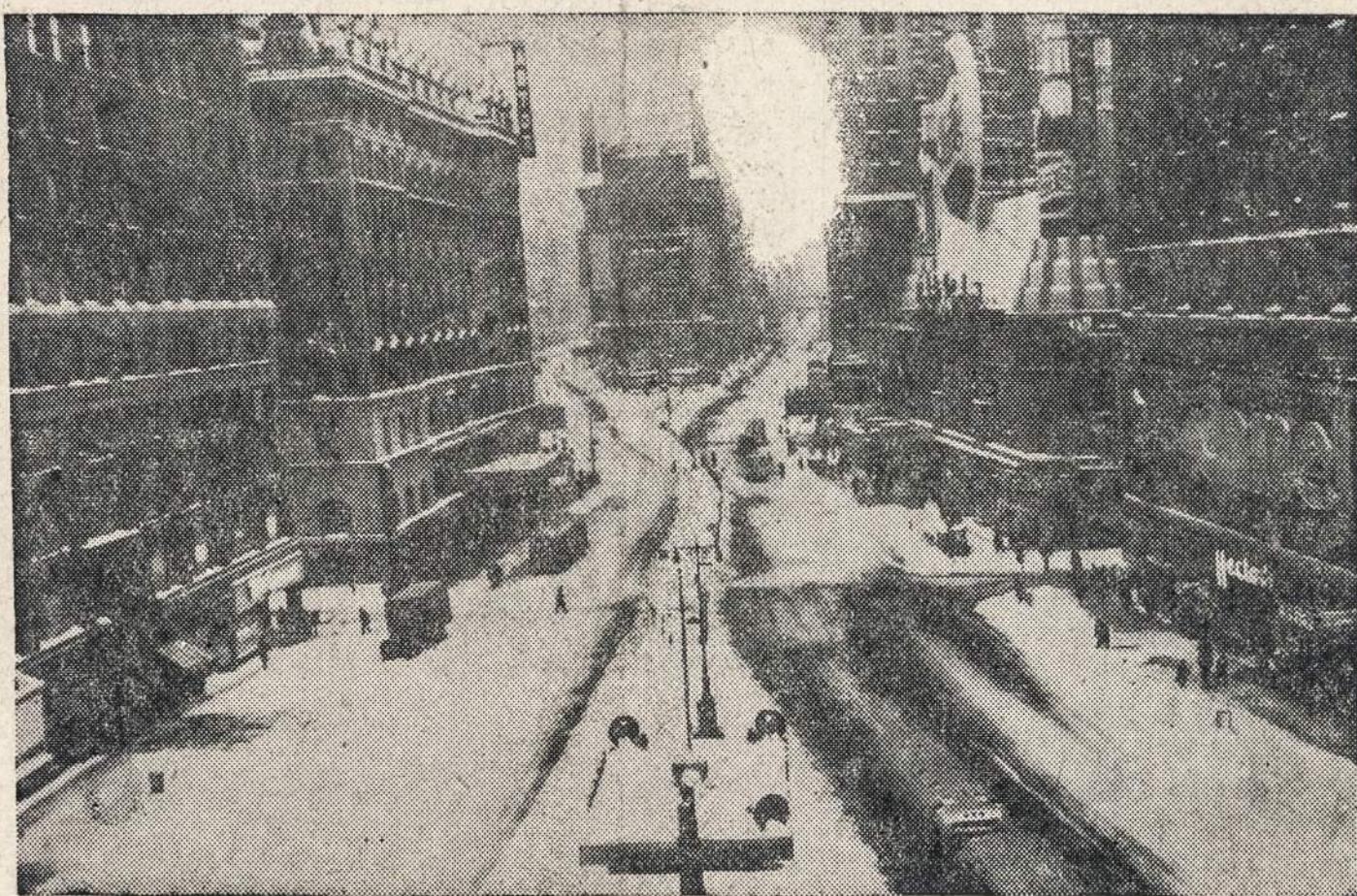
Sirai demonstruoja prieš Vakarų šalis

Ypač pikti prancūzais DAMASKAS, Sirija. — Vyriausybė apstatė stipriomis policijos sargybmomis Prancūzijos, Anglijos ir Jungtinių Valstijų ambasadas, tūkstančiams studentų pasipylus į gatves demonstruoti prieš Prancūziją ir kitas minėtas dvi didžiąsias Vakarų valstybes, jos rėmėjas.

Demonstrantai reikalavo teikti paramą Alžerijos "išlaisvinimo armijai", arabų partizanams, kurie veda kruviną kovą prieš prancūzus už Alžerijos išlaisvinimą iš prancūzų valdžios.

Prancūzai tačiau yra pasiruošę ginklų nuslopinti alžeriečių sukilimus ir paskui svarstyti platesnes administracines, socialines ir ekonomines reformas Alžerijoje. Šeštadienį iš Vakarų Vokietijos atvyko didžioji dalis prancūzų 7-tos divizijos, kuri sustiprins jau ir taip stiprias prancūzų ginkluotas pajėgas Alžerijoje.

— Po ilgokos pertraukos Gembėj buvo atnaujintos derybos tarp JAV ir komunistinės Kinijos dėl piliečių repatriavimo.

Didelės sniego pūgos nusiaubė rytinį Amerikos pakraštį. Susisiekimas daugelyje vietų sustojo, mokyklos ir fabrikai buvo uždaryti.

PAKISTANAS ATMETA NEUTRALUMĄ DEMOKRATIJOS - KOMUNIZMO KOVOJ

Naujasis prezidentas laikysis su Amerika

KARACHI, Pakistanas. — Priešingai Indijos premieriui Nehru, naujasis ir pirmasis Pakistano respublikos prezidentas Mirza pareiškė per pasikalbėjimą su Amerikos laikraščių leideju William R. Hearst, kad jo šalis atmeta neutralumo politiką ir kad demokratijos kovoj su komunizmu Pakistanas nestovės nušaliai, o eis išvien su Jungtinėmis Valstybėmis ir kitomis antikomunistinėmis šalimis.

Pakistanas ir Indija susikūrė po karo iš buvusios didžiosios Britų kolonijos Indijos. Indija pasuko neutralumo keliu, bet Pakistanas tokiu nušalau laikymosi demokratijos kovoj su komunizmu nepripažįsta.

Kaip Indija, taip ir Pakistanas pasiskelbė respublikomis, bet pasiliko Britų Bendruomenės nariais, nors karalienės savo valdovė ir nepripažįsta. Pereitą ketvirtadienį Pakistanas buvo formaliai paskelbtas respublika ir ligšiolinis gen. gubernatorius Iskander Mirza išrinktas pirmuoju respublikos prezidentu.

Vakary sąjungininkas Pakistanas, turįs 80 mil. gyventojų, priklauso Vakarų suorganizuotoms gynybos sąjungoms, kaip SEATO ir Bagdado paktui. "Priklausydami šioms sąjungoms, mes pasitarinėjame taisyklai daugiau, negu tie, kurie šaukėja, jog jie yra neutralūs", pasakė prez. Mirza, turėdamas galvoj Nehru ir kitus Azijos neutralistus. "Mes atmetame neutralizmą", kalbėjo toliau Mirza, "kadangi tai yra tikras kelias į karą".

Tą patį pasakė Mikojanui Kiek anksčiau prez. Mirza turėjo pasikalbėjimą su Sovietų premiero pirmuoju pavaduotoju Anastas Mikojan, atvykusiu dalyvauti Pakistano respublikos paskelbimo iškilmėse.

"Tą patį aš pasakiau Mikojanui", kalbėjo Hearstui ir jo palydovams prez. Mirza. "Mikojan nieko nesakė apie JAV, nei apie paramą Pakistanui. Bet jis nuolat minėjo mūsų priklausymą anieks paktams. Dabar jis žino, koks yra mūsų nusistatymas", pasakė Pakistano prezidentas Mirza.

GUB. MASSEY VIRŠ ŠIAURĖS ASIĞALIO

RESOLUTE ILANKA, Kanada. — Vincent Massey, Kanados generalinis gubernatorius, išvykęs susipažinti su savo Arktikos sritimis, perkrido lėktuvu šiaurės ašigali. Po to jis grįžo į Cornwallis salą, Resolute įlankoj.

Atšaukė simfonijos orkestro keliones po užsienio šalis

Daugis groja pagal Maskvo dūdą

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės-departamentas sulaukė buvusį NBC, Toscanini vadovautą simfoninį orkestrą, dabar pasivadinusį "Symphony of the Air", nuo propagandinės gastrolės po užsienio valstybes.

Tas pats orkestras pereinantis metais važinėjo po Azijos valstybes. Prezidentas Eisenhoweris iš savo turimų specialių fondų paskyrė \$267,000.

Bet, kaip dabar kongreso komitetas nustatė, tarp orkestrantų buvo keletą tikrų komunistų ir nemaža prokomunistų, kurie, važinėdami po užsienį, niekinavo Amerikos kultūrą ir keldavo į padanges Sovietų muziką ir meną.

Nauja kelionė buvo sulaukyta, kai orkestrantas pradėjo tirti FBI ir tvirtinti, kad jie netinkami Amerikos kultūros ambasadoriai.

Komunistai užėmė 3 brazilų miestus

Vyriausybė pasiuntė kariuomenę

RIO DE JANEIRO. — 200 ginkluotų vyrų, vadovaujami komunistų, užėmė nedidelius tris miestus šiaurės Brazilijos provincijoje Goiania. Vietos policija bandė sukilėliams priešintis, bet nepajėgė atsilaukyti.

Du žmonės nukauti ir penkta sužeista. Policija pabėgo iš Porantagu, Formozo ir Amarox Leite miestelių ir užleido komunistams.

Sukilėlių vadas esąs Jose Rufino. Vyriausybė pasiuntė kariuomenės dalinį miesteliams išvaduoti.

Streikas Danijoje

KOPENHAGA. — Pereitą savaitę viena unija po kitos įsijungė į visuotinį streiką, negalėjus surasti bendros kalbos su darbdavių atstovais dėl naujos darbo sutarties su didesniu atlyginimu.

Darbą metė jau 70,000 darbininkų. Patį didžiausį sunkumą sudarė susisiekimo streikas, sustojus traukiniam ir autobusams. Sutojo eję ir dalis laikraščių. Išėina tik socialistų ir komunistų laikraščiai, kurių darbininkai nestreikuoja.

13 SALOS MIESTŲ GRAIKAMS BUVO UŽDRAUSTA ISEITI IŠ SAVO NAMŲ

Mažesnėse vietovėse žmonės kovojo su anglais, minėdami išsilaisvinimą iš Turkijos valdžios

NICOSIA, Kipras. — Anglai pirmą kartą uždraudė Kipro salos graikams minėti Graikijos nepriklausomybės šventę, išsilaisvinimą iš turkų valdžios 1821 metais.

JAV nepaiso japonų prašymo nebandyti at. bombų Pacifike

Bandymai būtini, kol nėra susitarta dėl nusiginklavimo

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė atmetė Japonijos prašymą atsisakyti branduolinių bombų sprogdinimus Pacifiko salose.

Japonija savo prašymą argumentavo galimomis nelaimėmis ir dideliais nuostoliais jų žvejams.

Valstybės pasekretorius Hoover atsakyme apgailestavo, kad dar nėra atėję laikai, kada JAV galėtų susilaikyti nuo branduolinių ginklų, vandenilio ir atominių bombų, gaminimo bei jų bandymų, kadangi dar neprieita tuo reikalu jokio tarptautinio susitarimo.

Jei nuo bandymų nukentėtų japonai arba susidarytų jiems medžiaginių nuostolių, JAV yra linkusios nuostolius padengti.

Hong-Konge esą galima gauti JV pasą už \$2,500

Taip esą įkeliavę nemažą kiniečių ir net komunistų

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso išlaidų tvirtinimo komiteto buvo paskelbta, kad Hong-Kongo kolonijoje susekta JAV pasų ir dokumentų klastojimo organizacija.

Klastotojai parūpindavo JAV pasą ir pilietybės dokumentus už \$2,500. Kas negalėdavo sumokėti iš karto, galėdavo duoti tik \$500, o likusius pasižadėdavo atsiųsti, kai nuvažiuos į Ameriką ir pradės uždarnauti.

Tais suklustotais pasais esą pasinaudoję nemaža kinų, tarp kurių buvę ir komunistų.

Syngman Rhee jau sutiko kandidatuoti

Anksčiau buvo paskelbęs, kad nebeonori būti prezidentu

SEOUL, Korėja. — Prezidentas Syngman Rhee, 80 metų, savo šalininkų raginamas, sutiko kandidatuoti į prezidentus trečiajam terminui. Iš 20 mil. gyventojų 3 mil. prisijungė maldaujančius prašymus, kad jis vadovautų jiems ir toliau.

— A. Harriman, New Yorko gubernatorius, bus demokratu kandidatų į prezidentus, pranašaujama respublikonų senatorius Goldwater iš Arizonos. Jo marnymu, nominacijos nelaimės nei Stevensonas, nei Kefauver. Ir po to iškils Harrimano kandidatūra.

— Vienai vienas banditas apiplesė International Bank of Tampa, Fla., ir pabėgo su \$85,000, privertęs banko tarnautoją pavežėti savo automobilį už miesto.

Nicosia ir kituose 12 didesniuose salos miestuose anglai buvo uždraudę sekmadienį išeiti iš namų, teltis gatvėse ar ruošti minėjimus, bijodami, kad šventės minėjimai neišvirstų į naujas kruvinas kovas kaip prieš anglus, taip ir turkus.

Tokių įsakymų anglai buvo diena "areštavę" namuose apie 200,000 salos graikų.

Minėta bažnyčiose

Namuose uždarytieji graikai turėjo iškelti Graikijos vėliavas. Apytuštėse bažnyčiose ortodoksų kunigai skyrė sekmadienio pamaldas Graikijos išsilaisvinimui iš Turkijos valdžios paminėti.

Pasitaikė susirėmimų su tais graikais, kurie bandė šią dieną išnaudoti graikų kovingumui prieš anglus sukelti.

Didesni graikų būriai minėti šią dieną galėjo suėti tik mažuosiuose miesteliuose ir kaimuose, kur nebuvo paskelbtas namų areštus. Bet ir ten angli kareiviai budriai sekė, kad įsikausė graikai nepradėtų mėti bombų. Kai kuriose vietose prieita prie susirėmimų ir areštų.

Riaušės Atenuose

Dar ugniesgnės demonstracijos prieš anglus vyko pačioj Graikijoje, Atenuose ir kituose lidmiesčiuose. Atenuose šventės proga demonstruojantiems pastoj kelią pačių graikų policija, turinti įsakymą saugoti Anglijos ir kitų šalių diplomatinės atstovybes.

Parašutinininkų divizija turės atomų ginklus

Skirta "mažiems kareliams"

WASHINGTONAS, D. C. — Armijos sekretorius Brucker pranešė, kad baigiama organizuoti nauja parašutinininkų divizija, kuri bus ginkluota ir atominiais ginklais. Ateinančiais metais ji bus išsiųsta į užjūrio bazę.

Divizija bus ginkluota ir raketais ginklais ("Honest John"). Šios raketos bus užtaisytos atominė sprogstamąja medžiaga. Dėl šių naujųjų ginklų divizijos ugnies galia bus didesnė už senosios divizijos, nors kareivių divizijoj bus 11,500 vietoj 17,300.

Tokios divizijos paskirtis bus greitai pribūti (lėktuvais) ir pavojaus židinį ir jį likviduoti, neleidžiant židiniui išsibėgti į platus karą. Šią atominę parašutinininkų diviziją organizuojant turima galvoj tokius konfliktus, kaip Izraelio-arabų, kuris gali išvirsti į didesnį ginkluotą susidūrimą.

Ligi šiol atominius ginklus priskirdavo tik didesniems kariuomenės vienetais, kaip atskirai lauko armijai arba bent korpusui.

— Vokietijos kancleris Adenauer atvažiavo 3 savaitėms atostogų į Luganą, Šveicarijoj.

Paryžius - Londonas - Washingtonas

Vidurio Rytuose nieko naujo. Rytuose, nuo Maroko iki Persijos įlankos, trys Vakarų didieji, spaudžiami visose strateginėse pozicijose. Atviras karas Alžyre, neramumai Kipro saloje ir prie Palestinos sienų, įvykiai Jordane, Sirijoje ir Persijos įlankos srityje sudaro gero nelemėsių sunkumus. Išsitolinęs derybos netoli tenuvedė. Užtekę mažiausio netakto iš didžiųjų pusės, kad tose srityse suliepsnotų trys mažos karų gaisrovietės, kurios per tam tikrą laikotarpį galėtų išsivystyti ir į didesnę gaisrą.

Jei mes priskirsime Maroko, Alžyro, Tuniso problemas Prancūzijai, Kipro, Jordano ir Persijos įlankos protektoratą Anglijai, tai Palestinos ir Saudi Arabijos reikalai lieka tvarkyti JAV vyriausybei, arba bendrai visam trims glaudžiai, protinai ir veiksmingai bendradarbiaujant.

Apdairumas ir išmintis

Padėties rimtumas, problemų komplikotumas reikalauja iš Vakarų didžiųjų rimtų studijų, išminties ir takto, kad įvykių nepastumų į bedugnę. Vakarietiškams tenka derinti savo veiksmą, nepakenkiant vienas kitam ir siekiant garbingai atsiradusių sunkumų išlyginti; ypač gesinant Palestinos ir Kipro sukūrus.

Paskutiniai įvykiai Kipro saloje, ištrėmus nacionalistų vadą arkivyskupą Makarios, tiesiogiai palietė Graikiją. Nemažiau yra palietę ir Didžiosios Britanijos prestižas bei interesai. Absoliutinė salos gyventojų (80% — 400,000 iš saloje esančių 500,000) dauguma sukiro, siekdami laisvės ir prisijungimo prie tautos kaimieno — Graikijos. Žinoma, kad saloje gyvena tik apie 100,000 turkų kilmės gyventojų; kiti yra graikai. Tik turkų mažuma palaiko Didžiąją Britaniją ir nenori nuo jos atsiskirti.

Graikija jau užaiškinavo Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą ir paprašė JAV vyriausybės pagalbos. Kadangi abi šalys

yra Amerikos sąjungininkai, todėl Samui susidaryti rimtas spaudžiamas. Jei toks prancūziškas įsikišimas būtų buvęs Indokinijos kovų metu, Šiaurės Afrikos reikalai nebūtų įgavę tokio rimto pobūdžio. Indokinijos nesėkmė ir pralaimėjimai, buvo ne Prancūzijos kario, bet politikų kaltė. Gal Prancūzijos politikai prarėgė, ir pamatys kas atstina dėl jų ambicijų, susiskaldymo ir vieningumo stokos. Šį kartą juos reikėtų pagirti.

18 Amerikos senatorių kreipėsi į vyriausybę, prašydami ją veikti taip, kad salos gyventojai patys galėtų nuspręsti savo likimą: palikti dabartinėje Anglijos priklausomybėje ar jungtis prie Graikijos. Tikimasi jog Didžioji Britanija ir Graikija nesudegins draugiškumo tiltų. Ir vieni ir kiti parodys išmintį, ras abi valstybes patenkinantį sprendimą bei nesusilpnins Vakarų apsigynimo strategijos. Tam reikalingas Dėdės Samo tarpininkavimas bei skubūs Anglijos karalienės ir Graikijos karaliaus susitikimas Viduržemio jūroje.

Prancūzijos problemos

Neramumai prasidėjo dėl to, kad Šiaurės Afrikoje sušlubavo Prancūzijos autoritetas ir laisvės ilgesys, pabudintas vietos gyventojuose II karo metu, pasiekė aukščiausią laipsnį. Prancūzijai dėsiant suteikti laisvę, atsirado kovos junginiai pardėję terorą, vėliau išvysčiusį į atviro sukilimo ir karo veiksmus. Marokas savo tikslą pasiekė, Tunisas netoli to; beliko tik Alžyras, kuriam prancūzai siūlo palaipsniui priušuimą iki suverenumo per ilgesnį laikotarpį. Alžyro nacionalistai su tuo nesutinka ir reikalauja greito nepriklausomybės suteikimo ir tam reikalingamui sustiprinti, vartoja partizaninį karą. Atrodo, kad Prancūzijos parlamento vyriausybės su teikimas nepaprastų priemonių Alžyro sukilėliams numalšinti atneš skubų sukilimo likvidavimą ir tvarkos atstatymą. Karinių pajėgų siuntimas į pavojingias vietas, pirmo eilės į Alžyrą, rodo, kad kalbos rasti susitiekymą baigėsi. Prancūzai pasipriešinimą palaik, atstatys

tvarką ir rimtį, o vėliau gal ras patenkinamą sprendimą vienai ir kitai pusei. Jei toks prancūziškas įsikišimas būtų buvęs Indokinijos kovų metu, Šiaurės Afrikos reikalai nebūtų įgavę tokio rimto pobūdžio. Indokinijos nesėkmė ir pralaimėjimai, buvo ne Prancūzijos kario, bet politikų kaltė. Gal Prancūzijos politikai prarėgė, ir pamatys kas atstina dėl jų ambicijų, susiskaldymo ir vieningumo stokos. Šį kartą juos reikėtų pagirti.

Arabų ir žydų kivičiai

Jau daugiau kaip 6 metai kaip padėtis tarp arabų ir žydų nėra nei taika, nei karas. Oficialiai — paliaubos. Neoficialiai — mažas karas, nesibaigiantis neišsprendimui ir šūvių poškėjimams. Arabai neapkenčia žydų, nes šie iš jų atėmė Palestiną, šimtus tūkstančių ten gyvenusių arabų išvarė, jų turtą atėmė. Sunku arabui įtikinti, kad žydų žemė nuo gliaudies se. ovės buvo Palestina. Žydų valstybės atstatymas beveik po 2,000 metų yra arabų nesuvirškinama istorinė naujiena. Karo tarp arabų ir žydų metu Vakarų didieji parėmė silpnus žydų dalinius, juos sustiprino ir tik jų pagalba žydai karą laimėjo. Šios paslaugos negali pamiršti, nei arabų politikai, nei eiliniai arabai.

1950 m. trijų Vakarų didžiųjų (JAV, Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos) Izraelio valstybės sienų garantavimas išblaškė visas miglas. Arabams neliko nieko kito, kaip jungtis bendrai kovai su žydais. Vakarietiškų politika palaikyti lygsvarą tarp žydų ir arabų apsigynimo paskatino arabus ieškoti ginklų visur, neaplenkiant nė komunistų kraštų.

Egiptas, didžiausia arabų valstybė, nusikračius karaliaus Faruko valdžios, pateko į griežto žydų priešo Abdel Nasser rankas. Arabų pasaulyje sustiprėjo mintis, kad tik karu galima atkovoti žydų pagrobta Palestiną. Šiandien jau matosi daug ženklų nežadančių Palestinos padangėje prablaivėjimo.

Trys arabų "didieji" (Egipto premieras Nasser, Sirijos prez. Kutly, Saudi Arabijos karalius Ibn Saud) po 5 dienų pasitarimų paskelbė komunikatą, kuriam sako, kad jie bus neutralūs Rytų-Vakarų blokuose, bet kovos vieningai prieš "sionistus", kurie sudaro rimčiausią pavojų arabų valstybėms. Bagdado pakartą jie laiko antruoju pavojumi ir Anglijos sugalvotą "takia" arabų valstybių skaldymo priemonę. Jordano karalių irgi stengėsi pritraukti prie Egipto-Sirijos-Saudi Arabijos pakto, bet tas nepavyko. Jordanas nedrįso nutraukti karinės ir bendradarbiavimo sutarties su Anglija. Arabų "didžiųjų" komunikatas neįdomus, bet jis irgi drumščia V. Rytų erdvę.

Pašalinės rankos

Be Egipto diktatoriaus Nasser ir kitų jam pritariančių arabų valstybių vadų pastangų yra ir dar vienas svarbus veiksnys — Maskva. Jei ji pati nesikiša, tai jos parėdymu dirba satelitai, ypač Čekoslovakija. Egipto ginklų prekyba su Čekoslovakija išsiskleidė santykių įtempimą V. Rytuose.

Kada Bulganinas rašo laiškus JAV prezidentui, siūlo nepuolimo pakto 20-čiai metų, ta pačia plunksna tas pats Bulganinas, kartu su Kruščevu pasirašo slapta instrukcijas, kuriomis įpareigoja savo vasalus, agentus, kurstyti karą ir nesantaikos užklaidą visur, kur tik yra palankiau. Jei imtume skaičiuoti vietas, kur Maskva nebūtų savo rankų kišusi, tur būt, nerastume nei vienos. Ir Genevoje gerdamas martini, Bulganinas su Kruščevu nebuvo pamirę kenkti savo "prieteliams". Jų galvose jau buvo paruošti planai ir jų įgyvendinimo detalės. Atvykę į Angliją balandžio 18 d. jie lankstysis prieš karalienę, šypsosis, bet kartu rūšios jos imperijos draskymo planus. Savo propagandoje jie jau dabar keikia vakarie-

čių imperializmą, pikišdami Kipro salos reikalus. Gal išskels ir "antraeilis" (politškai sakant) reikalus, mėgins užvesti kalbą apie pagrobto krašto pripažinimą, sieks pagrobti Anglijos bankuose esantį Pabaltijo krašto auksą.

Nei pasmerkimas "generalisimo" Stalino eros, nei įvedimas "kolektyvinės" valdymo sistemos, nei lankymasis svetimuose kraštuose, kaip pav. Indijoje, kurioje toji pati Anglija buvo jų pačių padaryta didžiausiu nusikaltėliu prieš Indijos liaudį, išnaudotojų ir skriaudėjų, nei nepuolamų paktų siūlymas, Rusijos lankymo turistams palengvinimas, delegacijų pasikeitimas, komunistų nusistatymo, tikslų bei siekimu nepakeitė. Penkmečių planai, skirti tik karo pajėgų stiprinimui, sunkiosios pramonės kelimas — tam pačiam tikslui. Manevravimas ir lankstumas sudaro paslaptį, ir pagrindą manyti, jog Sovietai bijo Vakarietiškų galybės, technikos pajėgumo,

visokiųjų rūšių ginklų pirmavimo. Jie kaitalioja taktiką norėdami sutaupyti laiką, bet tuo pačiu metu visur sėja nesantaikos sėklą, demokratinį jėgų skaldymo bacilą, kad susipetų pasiekti galybės, kuri prilygtų vakarietiškoms. Po to jie užgiedos savo naujausios mados giesmę, kuri bus iš karto nesuprantama-

bet vėliau pasidarys aiški, ir grėsminga.

Velnio, sakoma, galima atsi-kratyti kryžiumi, šermukšnine lazda, bet komunizmo tik jėga, rimtais ir veiksmingais darbais.

— Vokietijoje 683 lietuviai, džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vėjau-

GERĖKITES 21 COLIO SPALVOTU TV,

PLACIU, KAIP GYVENIMAS...

GYVENIMISKAI TIKRU!

Jūs galite šiandien įsigyti pilną 21 colio spalvotą TV! Didelis, pulkus, kvapą užimantis — kaip tikras gyvenimas! Rinkitės bet kurį RCA Victor iš dviejų nuostabių naujų kabinetinių stilių. Stebėkite vis daugiau ir daugiau naujų spalvotų programų, o taip pat ryškių, aiškių juodų ir baltų standartinių transliacijų. Abu setai vienas kitą papildys. Pilna TV namų pramoga Jums ir Jūsų šeimai!

RCA PRADĖJO IR IŠVYSTĖ DERINAMĄ SPALVŲ TELEVIJĄ.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD Tel.: SEley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Sukaktuvinų Metų Dovanos

Šiais metais Crane Savings mini savo 30 metų sukaktį. Šia proga bendrovės vadovybė nutarė duoti dovanų visiems naujiems ir seniems taupytojams. Štai jos:

1. Kas atidarys naują sąskaitą arba padės į senąją \$50.00 ar daugiau, tai gaus dovanų bendrovės raktą su termometru arba puikią piniginę.
2. Kas padės \$150.00 ar daugiau, tai gaus stiprų ir parankų plastikinį arba nailoninį shopping bag (kreipį pirkiniams).
3. Kas padės \$500.00 ar daugiau, tai gaus saugią dėžę dokumentams laikyti arba perlų karolių.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2555 WEST 47th STREET

Lafayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sek. ir advokatas

Mokame aukštus dividendus. Keisiojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. APDRAUSTA IKI \$10,000 DARBŲ VALANDOS: pirmadienį ir ketv. nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 valandos iki vidurdienio.

Cowboy Driving is KID STUFF

Today's holiday-crowded highways are no place for adults to drive high wide 'n' handsome.

Too many drivers fail to act their age as they whoop it up toward vacationland's wide open spaces. They'll learn too late that a thoughtless swerve out of line or brakes applied an instant too late can turn a long-awaited vacation into a nightmare.

Good drivers know that childish horseplay on the highway can quickly turn to tragedy. If all drivers knew it, countless American homes would be spared much needless sorrow every year.

An official public service message prepared by The Advertising Council in cooperation with the National Safety Council.

Contributed as a public service by

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudimas. Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, Walbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

Duona ir įvairias skanias bulskutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLIFFSIDE 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus taip pat išsiunčiam ir visus artimuosius miestus.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVE.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
KRAUTUVĖ IR DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografai, naujausi vokiški aparatai.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIEŠOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turite naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas.
2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill.
Tel.: PRESCOTT 9-2781

BALDU PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, saugingas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. SERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

RAMUNĖS
Svieži Ramunės žiedai, pusė svaro \$1.25; ramunių arbata visada gerai gert. Liepos žiedai, pusė sv. \$1.25; liepos žiedai yra vartojami dėl išsukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Puplaiškio lapai, pusė sv. \$1.25; kartusis puplaiskis gerai nuo kepenų ligų, skarbuto, gelligės, reumatizmo ir kirminų. Trejanka, 75 centai; trejanka nuo visokių vidurių piktybių. Prisiųsk \$4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— MONDAY, MARCH 26, 1956

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
pataria:
1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Jūs galite pasiųsti paštą. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.
2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government
ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaryta.

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli ir kiti - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patirtimas - Pigus ir saugingas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Walbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Toronto, Ont.

Iš Baltų Federacijos ekspertų komisijos veiklos

Š. m. kovo m. 12 d. Ekspertų Komisija vėl susirinko Pabaltijo Federacijos konstitucijos projektą nagrinėti. Dalyvavo visų trijų tautų atstovai.

Dėl pačios ekspertų komisijos veiklos po ilgesnių diskusijų buvo prieita prie tokio bendro nusistatymo:

Paskirtosios komisijos uždavinys bus dabar egzile išnagrinėti Pabaltijo valstybių susijungimo idėją su tikslu priėti prie galimai glaudesnio visų trijų tautų bendradarbiavimo ateityje.

Kadangi Ekspertų Komisija neturi juridinio pobūdžio, ji gali veikti tik kaip privatinė korporacija, kurios pareikštoji nuomonė neturi rišančios teisinės galios. Jos nutarimai arba pasiūlymai gali būti traktuojami kaip sugestija ją paskyrimams pabaltiečių bendruomenės ir ateityje galės būti panaudojami ir pabaltiečių parlamentų, kai šitie po nepriklausomybės atstatymo eis prie pasitarimų dėl artimesnio bendradarbiavimo tarp minėtų tautų.

Turint šitą omenyje, Ekspertų Komisijos uždavinys bus svarstyti tik svarbiuosius projekto principus, nesigilinant į smulkmenas.

Toliau buvo plačiai diskutuojamos federacijos, konfederacijos, unijos, Staatenbundo ir Bundestaato sąvokos. Paašškėjo, jog sudarytasis projektas neturi sau lygaus valstybių susijungimų istorijoje, nes visų po viduramžių įvykusių susijungimų nuostatai buvo daug griežtesni, jie paėmė jos nariams suvereniškumą ir jį perdavė centralinei valdžiai (pav. Šveicarija, USA ir Kanada). Kadangi paruoštame Pabaltijo Federacijos konstitucijos projekte įvedama naujų, ligi šiol tarptautinėje teisėje nepraktikuotų principų — susijungusios valstybės principu palie-

Washington, D. C.

Laimėjo trečias varžybas

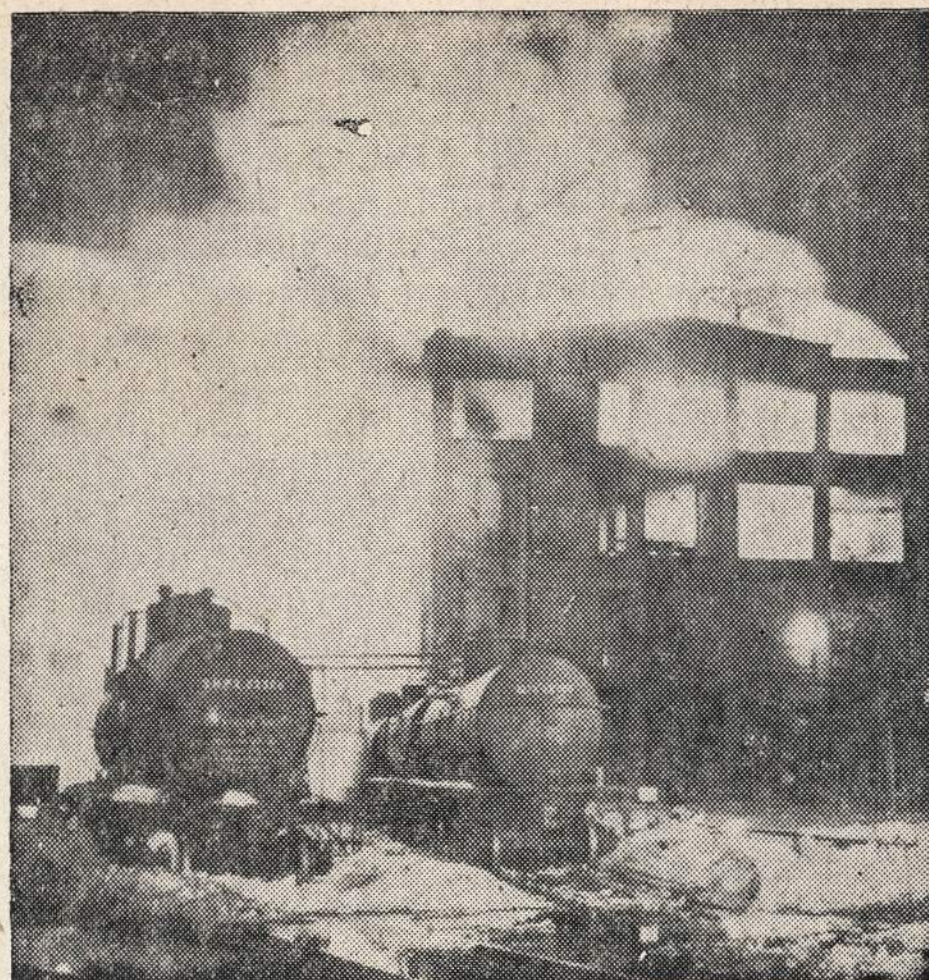
Gabrielis Kajeckas, 16 metų, Gonzagos aukštesniosios mokyklos senjoras Washingtone, šiomis dienomis laimėjo trečias eilės varžybas dviejų pastarųjų mėnesių bėgyje.

Ligi šiol jis buvo Voice of Democracy oratorinių varžybų nacionalinis laimėtojas ir novelės District of Columbia laimėtojas. Kovo mėn. jis išbandė laimę trečiame, Amerikos Legiono, oratoriniame konteste, kuris sunkiausias iš visų. Kovo 2 d. jis laimėjo Washingtono priešbaigmines varžybas. Gi kovo 16 d. prekybos Departamento auditorijoje jis laimėjo sostinės aukštesniųjų mokyklų tame konteste pirmenybę. Balandžio mėn. 10 d. Marylando valstybėje įvyks to kontesto sekanti stadija, regionalinės varžybos. Gabrielis juose dalyvaus dėl pirmenybės Marylando, Pensylvanijos ir Delaware valstijų rajone.

Sostinės spaudoje, ypač "Washington Evening Star" savo kovo mėn. 17 d. laidoje labai šiltais žodžiais atsiliepė apie mūsų tautiečio trilypį laimėjimą. Už sostinės pirmenybės laimėjimą jam įteikta Amerikos Legiono aukso oratorinis medalis su atitinkamu diplomu ir 100 dolerių bonas. Pastarasis įteikta Sostinės Amerikos Legiono Bunker Hill posto susirinkime. Tas postas Gabrieliaus tame konteste sponsoris. Prizų įteikimo proga jis pakartojo laimėjimo kalbą. Amerikos Legiono konteste tenka pasakyti 10-12 minučių

ka suvereninės — paruoštąjį konstitucijos projektą reikia traktuoti kaip "sui generis" kūrinį.

Iš šitų sumetimų todėl nesvarbu kaip šitą susijungimą pavadinti, federacija arba kitaip, jeigu projekto pirmieji penki straipsniai, apibrėžiant suvereniškumą, paliekami galioje. A.

Eksplozija General Electric Corp. chemikalų fabrike, Schenectady, N. Y., sukėlė gaisrą, kurio metu žuvo vienas žmogus. Daugelis darbininkų buvo sužeisti.

oratorinę kalbą kuriuo nors Amerikos konstitucijos aspektu. Tai pasakius traukiama burtas antros kalbos temai. Ji patiria ma tik šesetą minučių prieš kalbėjimą. Antroji kalba trunka nuo 4 iki 6 min. Tema esti apie vieną iš septynių Amerikos konstitucijos straipsnių arba vieno iš penkių konstitucijos straipsnių pakeitimų. Pirmu atveju konstantui teko kalbėti apie pilietybę Amerikoje, o antru atveju apie įstatymdavystės galias.

Pirmųjų varžybų atgarsiai

Be ankščiau spaudoje suminėtu sveikinimo laiškų, labai gražų sveikinimo laišką prisiuntė laimėtojai Demokratų Nacionalinio Komiteto pirmininkas Paul M. Butler.

Laimėtojo ir jo tėvo pareiškimai, padaryti Marylando senatoriaus Butler vėliavos plevėsavusios virš Kapitolio Lietuvos Globėjo dieną įteikimo proga, atspausdinti Congressional Record kovo mėn. 12 d. numeryje. Senatoriaus apie tai komunikatas

Nubaustas G. Jacobi

Chicago Daily Tribune, kovo 23 d., rašo, kad Vokietijoje, Nurenberge, JAV armijos teismas penkeriems metams sunkių darbų nuteisė Chicago gydytoją, kapitoną George Jacobi, 35 m., gyv. 1310 Granville Av. Jis apkaltintas išprievartavęs vokiečių moterį. Pabaigoj žinutės pridurta, kad tasai Jacobi kilimo lietuvis ir neturėjęs Amerikos pilietybės.

išsiuntinėtus su nuotrauka Washingtono ir Baltimorės spaudai.

Mokyklos sutikimu laimėtojas, be ligi šiol pasakytų kalbų, priėmė kvietimus kalbą pakartoti gegužės mėnesį. Amerikos prekybos Rūmų ir District of Columbia Moterų Klubų Federacijos konvencijose Washingtono ir Massachusetts valstybės Moterų Klubų Federacijos konvencijoje Bostone.

— Berankiai, bėgėjai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Ar tikrai nemat?

Pasirengta švarumui

Meras Daley energingai imasi kovoti, kad Chicago būtų švaresnė. Gatvėms valyti nusamdyta 80 šlavių. Šiukšlėms su-

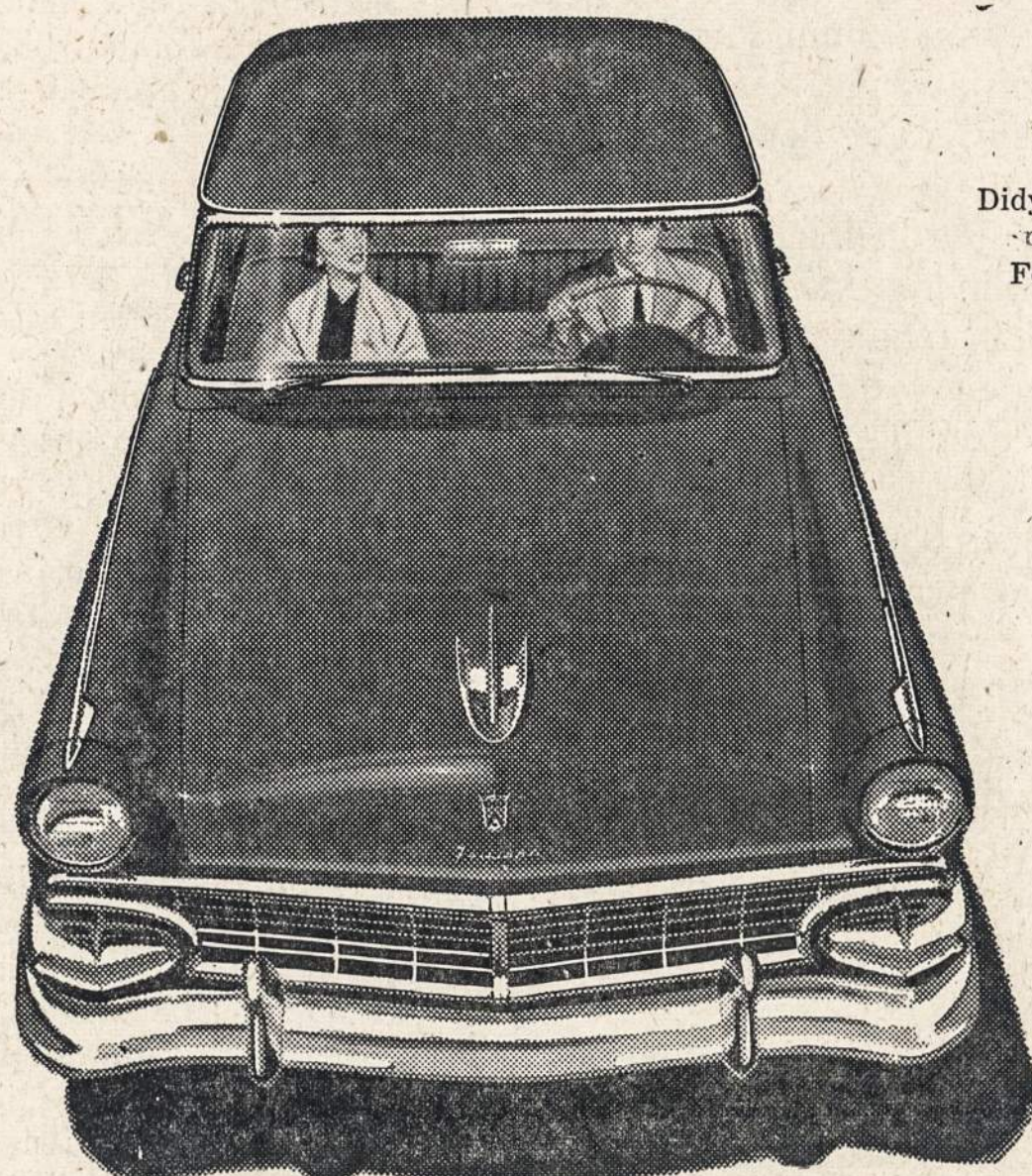
mesti netrukus bus pastatyta šaligatviuose 20,000 pintinių. Jau ir pernai daugiau dėmesio buvo atkreipta į švarumą. Nušluota gatvių 35,000 mylių daugiau negu 1954 m. ir šiukšlėms nuvalyta 37,500 tonų daugiau.

help your
HEART FUND
help your HEART

PASAULYJE DAUGIAUSIA PARDUODAMA AŠTUONIŲ!

Štai kodėl:

Didysis naujas 225-a. j. Thunderbird motoras V-8, bendrai su Fordomatic Drive, tikrai yra veiksmo čempionas; jį galite turėti betkurio Fairline arba Station Wagon modelio. Galinga 202-a. j. Thunderbird V-8 aštuonių yra standartinė iš Fairlines ir Station Wagons su Fordomatic—ir galima gauti Customline ir Mainline modelių su nedideliu primokėjimu. Abi teikia daugiau veiksmo, kuris padarė Ford V-8 pasaulio aštuonių favoritą!

Atsilankykite ir
Išbandykite Važiavimą **FORD V-8**

FORD DEALERS OF METROPOLITAN CHICAGO

NELAIKYKIT PINIGU NAMIE!

PASIDĖKITE SAUGIOJ ST. ANTHONY SAVINGS BENDROVĖJE — MES MOKAME SAVO TAUPYTOJAMS DIDESNIUS DIVIDENDUS

VELTUI PLIUSINIS ZUIKUTIS VAIKUČIAMS

IPRATINKITE SAVO VAIKUČIUS PRADĖTI TAUPYTI DABAR

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ SU \$5.00 IR GAUKITE "TAUPYMO MANIJĄ"

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 South 49th Court

Telefonai: TOWNHALL 3-8131 ir 8132

Cicero 50, Illinois

JUOZAS GRIBASKAS, VEDĖJAS

RASTINĖ ATIDARA KASDIEN: UŽDARA VISĄ DIENĄ TREČIADIENIAIS.

MALONIAI KVIEČIAME JUS, KAIP KLIENTUS, IR ESAME DĖKINGI UŽ TOLIMESNĮ BENDRADARBIAVIMĄ SU MUMIS.

Subscription Rates:	Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
\$9.00 per year in Canada	Metams \$9.00
\$9.00 per year outside of Chicago	Pusei metų \$5.00
\$10.00 per year in Chicago	Trims mėnesiams \$2.50
5 cents per copy.	

Užsakymo kaina:	Užsienioose:
Chicagoje — paštu:	Metams \$11.00
Metams \$10.00	Pusei metų \$5.50
Pusei metų \$5.50	Trims mėnesiams \$3.00
Trims mėnesiams \$3.00	
Vienam mėnesiui \$1.25	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben- drovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.
Chicagoje per išnešiojantį:	Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.
Viena kopija 5c.	
Savaitė 30c.	
Mėnesiai \$1.25	

Nauja Užsienių Politikos Kryptis

Jungtinės Amerikos Valstybės ėmė keisti savo užsienių politiką, kreipdamos daugiau dėmesio, negu iki šiol, į ekonominės ir socialinės būklės pagerinimą svetimosiose šalyse, kurias JAV selpia. Šią naują kryptį aiškino savo radijo kalboje, pereiną penktadienį, valstybės sekretorius John Foster Dulles.

Jisai tik ką sugrįžo iš ilgos kelionės Azijoje, aplankęs per 19 dienų dešimties šalių sostines ir pasikalbėjęs su jų valdžiomis. Ilgiausiai jam teko užtrukti Pakistano sostinėje Karači, kur turėjo savo metinę konferenciją aštuonių SEATO valstybių užsienių reikalų ministerių taryba.

• • •

Sekretorius Dulles savo pranešime apie šią kelionę pabrėžė tris dalykus:

Viena, JAV teiks ir toliau savo sąjungininkams Azijoje militarinę pagalbą, kad jos sugebėtų gintis, jei būtų užpultos; bet JAV dės daugiau pastangų padėti atsilikusioms šalims išvystyti savo gamtinių turtų versmes, pagerinti žemės ūkį, sukurti savo pramonę ir pakelti gyvenimo lygį. Valstybės sekretorius nurodė, kad tose šalyse, kurias jisai aplankė, gyvena 700 milijonų žmonių, kas sudaro maždaug trečdali visos žmonijos; bet metinio žmogaus uždario vidurkis tenai tėra tik \$100.

Antra, sekretorius Dulles draugiškai žodžiais kalbėjo apie vadinamas neutralias šalis, tarp kurių stambiausioji yra Indija. Jis išreiškė nuomonę, kad tos šalys turi pilną teisę nesidėti į jokių karinius blokus, jei jos mano, kad neutralumas užtikrina joms didesnę saugumą; bet dėl to jos neprivalo būti laikomos Vakarų priešais.

Trečia, valstybės sekretorius pažymėjo, kad Azijos tautos, nors ir ekonomiškai atsilikusios nuo Vakarų, turi senesnę kultūrą, negu pramoningieji Vakarai, ir kad jas reikia gerbti. Tos tautos siekia su šaknimis išrauti "kolonializmą", kuris ilgą laiką jas slopino, ir Amerika privalo šias jų pastangas suprasti ir remti, nes ji pati seniau buvo kolonija, kovojusi su savo išnaudotojais.

Atsilikusiųjų šalių šelpimui prez. Eisenhoweris prašo JAV kongresą paskirti šiemet du bilijonu dolerių daugiau, negu kitais metais. Valstybės sekretorius Dulles savo radijo kalboje stipriai parėmė šią prašymą, pareikšdamas, kad, jei Amerika neduos pagalbos Azijos tautoms, tai jas pasiims savo "globon" Rusijos ir Kinijos komunistai.

Iš pasikalbėjimų su 10 šalių vadais valstybės sekretorius išsinešė išpuodį, kad Azijos tautos žiūri į JAV su pasitikėjimu ir viltimi. Iš Amerikos kovų dėl nepriklausomybės jos semiasi įkvėpimo. Jos geidžia, kad Amerika būtų galinga, nes jos galybė yra geriausia apsauga joms nuo agresorių.

Sekretorius Dulles žiūri į ateitį nusiteikęs optimistiškai, nors jisai netiki, kad pavojus iš komunizmo pusės

APŽVALGA

TIESA APIE STALINĄ

Anąmet "Keleivis" išleido nedidelę knygą, pavadintą "Kaukazo Razbainikas". Toje knygoje paduoti tikri faktai apie Staliną, bet tada daugelis žmonių nenorėjo tikėti, kad Rusijos diktatorius galėtų būti žmogžudys ir plėšikas.

Šiandien jau ir vyriausias Rusijos komunistų vadys Nikita Chruščev sako, kad Stalinas buvo niekšas, nužudęs tūkstančius nekaltų žmonių ir teorizavęs net artimiausius savo bendradarbius.

Taigi dabar yra proga paskleisti "Kaukazo Razbainiką", kuo plačiausiai. Jį turėtų skaityti ypač komunistai, kurie iki šiol bijojo patirti tiesą apie Staliną.

"GRĮŽTA Į TĖVYNĘ"

Rojus Mizara rašo "Laisvė" gavęs iš čekagiečio S. J. Jokubkos laišką tokio turinio:

"Iš Urugvajaus gavau laišką, kad š.m. vasario 18 d. apledo jos visas "Darbo" štabas: redaktorius, administratorius ir linotipistas. Viso 16 žmonių išvažiavo Lietuon..."

Į Lietuvą dabar, girdi, grįžta "daug Urugvajaus, daug ir Argentinos lietuvių".

Į Pietų Ameriką jie buvo iš-emigravę daugumoje prieš karą ir apie tai, kas dabar darosi Lietuvoje, jie žino tik iš komunistų propagandos pasakų. "Sugrįžę į tėvynę", nevienas jų gaus skaudžiai nusivilti.

Bet komunistų šulai, kurie sėdi Jungtinėse Valstybėse, tik kitus agituoja "grįžti į tėvynę".

Klaipėdos vokietininkai apie Vliko sesiją New Yorke

Klaipėdos vokietininkų Vokietijoje leidžiamas laikraštukas "Memeler Dampfboot" iš Eltos informacijų perspausdinė pranešimą apie pėnai New Yorke vykusią VLIko sesiją ir prideda savo toki komentarą:

"VLIko perkėlimas Amerikon yra gana alarmuojantis įvykis. Komitetas, kurį nuo tėvišės skiria vandenynas, savaime veiks kitaip negu toks, kurį nuo tėvišės skiria tik 1000 kilometrų sausumos kelias.

"Ar yra ryšio tarp lietuvių politinės viršūnės perkėlimo Amerikon ir sovietų ambasados įkūrimo Bonoje, gali

praėjo. Jisai mano, kad laisvasis pasaulis turi būt sargyboje; bet rungtynės su komunistiniu imperializmu dabar eis daugiausia ekonominėje srityje.

o patys tenai nevažiuoja.

Mizara ir Jokubka turėtų paraginti savo bičiulius Prūseiką ir Andrujį.

Būtų ne pro šalį jiems ir savo akimis pamatyti, kaip dabartiniai komunizmo vadai verčia nuo pedžestalų Stalino balvonus, kuriais buvo užteršta Lietuva. Gal jie pradėtų blaiviau protauti.

"SUDEGINO" KOPERNIKĄ

Vienas gudragalvis rašo "Vilnyje" (kovo 24 d.), kad Kopernikas, "kurį katalikiškoji dvasiškijsa sudegino gyvą", prieš mirdamas tarė: "O žemė visgi sukasi". Čia tiek pat tiesos, kiek Stalino kompartijos istorijoje.

Kopernikas nebuvo sudegintas nei gyvas, nei miręs.

Žodžius "O žemė vis dėlto sukasi" tarė Galileo Galilei — po to, kai jisai, atsiklaupęs, išsižadėjo savo mokymo ir davė prižadą daugiau jo nebeskelbti. (Vėlesnių laikų istorikai spėja, kad tai greičiausia anekdotas.)

Šventoji Inkvizicija pasmerkė mirčiai ir liepė sudeginti ne Koperniką, o Giordano Bruno.

"GIMNAZIJOS DRAUGAI"

L. Prūseika giriasi, kad prof. Antanas Purėnas esąs jo "gimnazijos draugas", nes juodu abu mokėsi Liepojos gimnazijoje. Tik jisai užmiršta pasakyti, kad juos skiria beveik 10 metų amžiaus tarpas.

Gera "draugystė", kai vienas, sakysime, 8-je gimnazijos klasėje, o antras — pirmoje!

Klaipėdos vokietininkai apie Vliko sesiją New Yorke

ma tik spėlioti. Kiekviena atveju pastarojo laiko įsilaužimai į lietuvių būstinę parodė, kad nesurasti, bet visvien gerai žinoti vagys nori su emigrantais suvesti sąskaitas. Gerai suprantam, kad lietuviai egzilai Federalinėje Respublikoje jaučiasi suvaržyti. Juk baisiai nepatogu, jeigu organizacijai reikia kasdien bylas ir narių sąrašus per visą miestą nešioti į miesto taupomųjų kasų seifą.

"Bet greičiausiai lietuvių veikė ir kiti motyvai, kuriuos nurodo "Ostpreussenblatt" (vokiečių rytprūsiečių savaitraštis. — Red.) Kai

iki šiol rytprūsiečių sąjunga ("Landmannschaft Ostpreussen") palaikydavo labai draugiškus santykius su lietuviais, tai dabar Ham-burge (kur yra tos sąjungos vadovybė. — Red.) nelabai džiaugiamasi, kad lietuviai patys ėmėsi iniciatyvos pradėti pasitarimus su lenkų egzilais. Lietuvių-lenkų susiartinimas savaime būtų nukreiptas prieš Vokietiją, o ypatingai prieš vokiečių tremtinius. Juk visi žinome, kad net ir lenkų egzilai stovi už Oder-Neisės linijos palaikymą. Todėl neklysimė, jeigu tarp lietuvių-lenkų derybų (!) ir rytprūsiečių vad. Dr. Gille kalbos Klaipėdos vokiečių suvažiavime matysime tiesioginį ryšį. Dr. Gille pasakė už laisvą ir vokišką Klaipėdos kraštą ir tuo sugriovė lietuvių viltis gauti iš Rytprūsiečių Sąjungos garantiją, kad Klaipėdos Kraštas priklausys Lietuvai".

Tuose Klaipėdos vokietininkų spėjolijimuose yra, žinoma, daug netiesos. Tarp VLIko sesijos šaukimo New Yorke ir lietuvių-lenkų santykių, nėra jokio ryšio. Tačiau juose atspindi baimę, kad lietuviai nemity susitarti su lenkais vokiečių sąskaiton, t.y. neužimty bendrą frontą prieš vokiečių aspiracijas į Mažąją Lietuvą. Ta baimė būdinga ne tik Klaipėdos vokietininkams, bet ir vokiečiams rytprūsiečiams. Vienų baimė — kitų stiprybė...

Penkmečio planas

Mero įstaiga sudarė penkmečio planą, norėdama pagerinti ir išplėsti Chicago miestą. Tam planui įvykdyti numatyta \$675,000,000. Atskiromis pozicijomis taip atrodo: gatvių ir šaligatvių taisymui — \$28,000,000; apšvietimui — \$52,000,000; trafiko signalams — 10,000,000; trafiko studijoms — 300,000; tiltam, viadukams, lietaus vandeniui sutvarkyti — 38,850,000; keliams (toll roads) — 45,000,000; kanalizacijai ar gatvių nuotakumui pagerinti — \$58,000,000; požeminiams keliams — 60,000,000; aerodromams — \$36,110,000; upėms ir uostams — \$1,650,000; parkams ir poilsio vietoms — 3,970,000; vandens košimui ar filtracijai — \$80,600,000; vandentekui pagerinti ir paliginti konstrukcijoms — \$42,800,000; drenazui — \$35,500,000; pastatams ir įrankiams — \$40,000,000; automobilių pastatymui palengvinti — \$22,500,000.

— Buvę tremtiniai, nepamirš kite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

jos laikų jau pradėjo po truputiuką atsigausti. Ir, vėl mūsų didysis dainius-poetas Maironis pragysta į atbundančios tautos širdis:

"Aplinkui jau žydi visur atgimimas, išpančiotos tautos gyvuoja plačiai, ir Lietuva lemta ne kitas likimas ir Lietuvai austa laisvės rytmečiai".

Nors tos atgimstančios tautos aukuras pareikalavo dar nemažai aukų bei gyvybių, nors baisioji karo šmėkla siaubė po mūsų kraštą, tačiau gyvenimas ėjo savo keliu. Ramieji krašto gyventojai — ūkininkai dirbo savo darbus, krašte steigėsi įvairios švietimo įstaigos, mokyklos ir t.t.

Staiga pasigirdo žinios, kad kraštas susilaukė pirmojo respublikos prezidento, kuriuo 1919 m. balandžio 12 d. Valstybės Taryba išrinko A. Smetoną. Netenka abejoti, kad jis tuo metu buvo tautai nenuilstamas veikėjas ir jau iš anksčiau pasižymėjęs vyras.

Vos įkopus jam į antrus prezidentavimo metus, 1920 m. sausio 12 d. skelbiami Steigiamojų Seimo rinkimai. Rinkimai vyksta tais pat metais balandžio 14-15 d. Jie dar buvo pratęsti iki 16 d. Steig. Seimo rinkimuose dalyvavo 90% visų piliečių, turinčių teisę balsuoti. Iš viso buvo išrinkta 112 atstovų: 59 krikščionių demokratų, 28 valstiečių liaudininkų, 12 socialdemokratų, 2 nepartiniai, 7 žydai, 3 lenkai ir vienas vokieitis.

SOVIETŲ POLITIKA

LIEKA KAIP BUVUSI: IR IMPERIALISTINĖ, IR KOLONIJINĖ

(Tąsa)

20-me suvažiavime prabilo ir Sniečkus. Kaip ir tinka okupantų pataikūniui, jis pradėjo savo kalbą Stalino laikais išmoku tuščiažodžiavimu ir žinomomis servilškomis frazėmis. Nepaisant viso skurdo ir vargo, kuris ištiko mūsų kraštą Sovietams Lietuvą okupavus, Sniečkus kalba apie didelius ūkinės gerovės laimėjimus. Tačiau net jis neranda galima nutylėti to išnaudojimo, kuriuo pasižymi okupantas. Jis puola daugiausia visasąjunginę žemės ūkio ministeriją, kuri neprūpina reikalingiausiomis mašininėmis Lietuvos žemės ūkio ir visiška aplėdusi yra melioracijos darbus. Ypač kartūs buvo Sniečkaus priekaištai Maskvai ryšium su Žemės ūkio akademijos atstatymo ir iš viso mokslinio darbo ir tyrimo kadru paruošimo sabotavimu Lietuvoje. Maskva — tai pripažįsta ir pats Sniečkus—negailestingai skriaudžia Lietuvą.

Būdinga taip pat, kad Sniečkus skundžiasi "buržuazinio nacionalizmo pasireiškimais" Lietuvoje ir skelbia jam negailestingą kovą. Kad Lietuvoje jokios laisvės nėra tautinei minčiai reikšti, mes žinome. Sniečkus savo pareiškimais tik patvirtina, kad Lietuvoje yra gyvas ir stiprus patriotizmas — tėvų žemėje pasilikusiųjų pasiryžimas nepasiduoti okupantui ir toliau kovoti už laisvę ir švenčiausias žmogaus teises.

Kaip tikras savo tautos išgama, Sniečkus teigia, kad su sovietine okupacija Lietuvoje visiems laikams yra nugrimzdę į praeitį laikai, kada "viešpatavo ir savieji, ir svetimieji pavergėjai".

Mes linkime ir kovojame, kad sovietikų pavergėjų laikai kuo greičiausiai nugrimztų į praeitį. Nenoromis pagalvojti, kad Sniečkus tik dangstosi praeitimi, nedrįsdamas ištarti tiesos, o kalbėdamas apie pavergėjus, turi galvoje dabartinę sovietinę tikrovę.

Nepasigaili Sniečkus karčių žodžių ir grasinimų, jo žodžiais tariant, reakciniam lietuvių elementui užsienyje, kuris, esą, pykčio kupinas, šmeižia sovietinę tvarką. Tuo būdu Sniečkus tik liudija, kad Vliko ir kitų mūsų laisvinimo veiksmų vedamoji kova, demaskuojant bolševikų elgseną Lietuvoje viso kultūrinio pasaulio akyse, nepaprastai įskaudina Sovietus. Net Eisenhoweris su Edenu ta proga tenka, Sniečkus, kuris gerai žino, kad Stalinas su Hitleriu susitarę pasirašė žinomąją Ribbentrop-Molotovo sutartį 1939 m., tuo padarydami didžiausią nusikaltimą pasaulio taikai ir žmonijai ir

palaidodami Lietuvos nepriklausomybę, akiplėšiškai skelbia netiesą per akis, kad, girdi, lietuvių tauta nepamiršo ir niekad nepamirš, jog "Vakarų imperialistai Pirmajam Pasauliniam karui besibaigiant nieko nenorėjo žinoti apie nepriklausomą lietuvių tautos gyvenimą". Sniečkus pamiršta, kad kaip tik Sovietų imperialistai buvo tie, kurie ginčlu norėjo jau tada mus pavergti.

Pats būdamas lietuvių tautos išdavikas, Sniečkus šventagiškad lietuvių tautą "karštai myli kai mūsų tautos vardu skelbia, Sovietų Sąjungą". Suprantama, kad Maskvai tokie pareiškimai reikalingi ir kad Sniečkaus pareiga atsidėkoti Maskvos valdovams už jam suteikiamą vietą. Tačiau negi kas nors gali tikėti, kad kankinama ir skriaudžiama Lietuva už jai uždėtus pančius galėtų būti dėkinga Sovietų Sąjungai.

Gryniausia netiesą ir iš pirmo išlaužtus skaičius skelbia Sniečkus, kalbėdamas, kad dešimtimis tūkstančių plaukia iš mūsų tautiečių, laisvajame pasaulyje gyvenančių, į Sovietų okupuotą tėvynę laisškai su skundais dėl sunkios mūsų tautiečių padėties laisvajame pasaulyje ir su džiaugsmu apie Sovietų laimėjimus okupuotoje Lietuvoje. Mūsų pareiga padaryti visa, jog tarptautinė neutrali komisija kad ir iš tokių valstybių atstovų, kaip Indija ar Burma, būtų sudaryta ir gautų uždavinį patikrinti, kiek iš tikrųjų Sniečkus galėtų parodyti iš lietuvių, esančių laisvajame pasaulyje, gautų laišku, kuriuose jie girtų Sniečkų ir jo atstovaujamus Lietuvos pavergėjus. Net savo propagandiniame enkavėdisto Michailovo laikraščiu neįstengia paskelbti bent dešimties tokių laišku. Viešai skelbiamų melų išvilkinimas į šviesią turėtų didelę reikšmę Sovietų moraliniam bankrotui pagrįsti.

Kokias išvadas mes turime pasidaryti iš šio suvažiavimo metų išryškėjusių Maskvos valdovų užsiimimų ir jų naujai pasirenkamųjų kelių?

Esant lietuvių tautai okupuotai ir pavergtai, turime konstatuoti, kad nėra duomenų, kurie kalbėtų už tai, kad Sovietai būtų susirūpinę taika, draugiškų tautų sugyvenimu ir teise bei teisingumu pagrįstų santykių atstatymu. Priešingai, tenka konstatuoti, kad Sovietų nusistatymas įsitvirtinti pavergtuose kraštuose ir apvaldyti visą pasaulį lieka, kaip buvęs. Jei kas pasikeitė, tai bent tik metodai ir keliai, kuriais Sovietai nori pasiekti savo galutinį tikslą.

(Bus daugiau)

KOSTAS STRIKAITIS

AŠ NEKALTINU

(Nuo Kaušių iki prezidentūros)

1.

Ar šimtą metų, ar vieną dieną reiks man gyventi ant sviesto, man užmokes-tis tik vienas. Ar mane peiksit, ar girsit, — man vis tiek pat...

Gražiausias žodžius mūsų tautos dainius ir žadintojas yra palikęs savo tautos ateinančioms kartoms: "Gyvenimo knyga skaityk laps į lapą nestodamas, kad kartais į tinginius klituvės, tu nesupyltum ir neitum į kapą, be likusio ženklų, kad žmogumi buvęs"...

Kaušiai yra mažas kaimelis tolیمajame Žemaitijos krašte, kuriame aš gimiau ir užaugau. Tie gražūs ir platūs žemaitijos laukai man pasiliko giliai atminime. Jie sukelia manys mano gimtojo krašto ilgesį, su kuriuo aš jau nebesiskirsiu, kol nesugrįšiu ten, iš kur esu atėjęs, nors ir būsimoji baisioji karo audra mane dar nublokštų į visus penkiuos pasaulio kontinentus.

Aš ten užaugau aštuonių vaikų šeimoje. Buvome penki berniukai ir trys mergaitės. Mano tėvai, o ypatingai motina, labai sie-lojosi, kad galėtų vaikus išleisti į moks-lą. Todėl visi nuo mažens, pačiiui, pradėjo

me lankyti mokyklą. Artimiausias miestelis buvo Ylakiiai. Dar mažas būdamas, iš senųjų girdėjau pasakojimą apie tai, kodėl tas miestelis pavadintas Ylakiais. Girdi, seniai, labai seniai, dar miesteliui vos pradėdant kurtis, čia buvęs vienas kunigas, kurio akys buvusios kaip ylos. Kai jis žūrėdavęs į žmones, tiesiog, kaip ylonis, baidydavęs. Vietos gyventojai jį pavadinę "Ylakiu", o nuo jo vardo ir pats miestelis likęs pavadintas Ylakiais.

Kova už nepriklausomybę

Dar mažas būdamas iš savo tėvų pasakojimų supratau, kad mes gyvename vergijoje. Mūsų kraštas buvo rusų pavergtas. Tas mūsų tautos jungas tęsėsi iki 1914 metų, kada užėjo baisioji karo audra ir kilo Pirmasis Pasaulinis karas. Pirmojo Pasaulinio karo ir vokiečių okupacijos metu mūsų kraštas buvo nualintas ir apiplėštas. Mūsų krašto gyventojams bado šmėkla lino-dė į akis, o gyventojai jau buvo priartėję tiesiog prie bado. Tų baisiųjų karo audrų išvakarėse, kai mūsų kraštas buvo paverstas lyg kokių prietilčių toms didžiųjų karo audros susiremti, mūsų tautos kilniausi sūnūs sukilo ir stėjo į žūtbūtinę kovą. Ir štai 1918 m. vasario mėn. 16 d. Lietuvių Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvai nepriklusoma valstybę. Mūsų savanoriai kūrėjai vadovavosi ne materialiniais iškai-čiavimais, bet kilnia dvasia ir pasiryžimu

laimėti. 1918 m. lapkričio mėn. 23 d. pradėdama organizuoti Lietuvos kariuomenę ir tą pačią dieną išleidžiamas pirmasis įsakymas kariuomenei. Tuo metu mano vyresnis brolis Antanas mokėsi Liepojos gimnazijoje. Prisimenu lyg per sapną, kad jis parvažiudavo su ilga pilka miline, kurios priekyje tęsėsi dvi žibančių sagučių eilės. Kepurė taip pat buvo pilkos spalvos, aukšta, aplinkui įsiūti baltos spalvos įbraukai ir priekyje graži žibanti žvaigždė.

Tai tokią prisimenu buvusios, vadinamosios Liepojos studentų uniformą.

Prasidėjus veikti Lietuvos kariuomenės organizavimui, jis metė mokslą ir, grįžęs į Žemaitiją, stėjo savanorių-kūrėjų į Povilo Plechavičiaus organizuojamą pulką, kuris stovėjo Sėdoje. Ten buvo įkurta ir kariuomenės komendantūra.

Mūsų kariuomenė, nors ir būdama pačioje užuomazgoje, kovojo su priešais įvairiose Lietuvos kampeliuose su bolševikais, lenkais, atgal besitraukiančiais vokiečiais ir pagaliau su Bermonto armija.

Steigiamasis seimas

Taip mūsų kariuomenei besigimiant su svetimomis jėgomis, 1918 m. lapkričio mėn. 5 d. Taryba pavėdė prof. Augustinui Volde-marui sudaryti pirmąją Lietuvo vyriausybę, kuri faktiškai pradėjo veikti tų pačių metų lapkričio 11 d.

Ir štai kraštas po ilgų ir sunkių okupaci-

GRAŽINS JAU IR CIVILIUS VOKIEČIUS?

Kas pasakojama apie Sibire sutiktuosius lietuvius

(E) Vokiečiai mano, kad Sov. Sąjungoje dar esą apie 100,000 gyvų jų tautiečių. Tiek jų belikę iš savo laikų išgabtųjų 600,000 — 750,000 į Sov. Sąjungą civilių vokiečių. Tačiau tikslus jų skaičius bus nustatytas vėliau, kai savo darbą visa apimtini pradės vokiečių ambasada Maskvoje. Bus dirbama drauge su Sovietų Raud. Kryžiumi. Jų grąžinimas, kol kas dar pavieniui, jau pradėtas.

Neseniai Klaipėdoje buvusių pasakojama, kad miestai toli gražu neatrodė taip puikiai, kaip gijasi bolševikinė propaganda. Daugumas namų yra apiešti ir nešvarūs. Švaros stokoja visur, jos stoka nusikundžia ne kartą net patys vietos bolševikai ir atėjūnai rusai. Pažįstantiems senasias darbo sąlygas susidaro įspūdis, kad dabar ten, kur seniau, nepriklausomybės laikais, darbą atlikdavo 1 žmogus, — bolševikams reikia 5. Tas ir didžiojoje įmonėje: kur seniau užtekėdavo 20 žmonių — dabar turi prakituoti 100 „pirmūnų“. Smeltėje į darbus siunčiami kaliniai. „Statybos“ b-vės pastatytų būty kolonijoj namai naujųjų imnių taip pat pritaikyti prie „rusiško lygmens“, kaip ir kitur mieste. Apskritai, mieste vaizdas nykus.

Grįžusioji apie Lietuvą. Laisvuosius Vakarų yra pasiekusi viena moteris, kuri visai neseniai dar buvo Lietuvoje ir šiemet yra atvykusi į Vak. Vokietiją. Jai plačiau pažįstamas Biržų kraštas. Atvykusios pareiškimu, žmonės ten vargsta, didelis nedarbas. Į vieną laisvą vietą dirbtuvėse bei fabrikuose laukia

po 20 kandidatų. Gauti darbą ištaigose lietuviui beveik neįmanoma. Apskritai, Lietuvoje daug prilingę rusų. Lietuvius, ieškančius darbo, tesiunčia nebet tik į kolchozus. Rygoje ir kituose Latvijos miestuose yra lengviau su darbais, todėl ten nemaža lietuvių ir vyksta.

Krautuvės Lietuvoje tuščios. Prie duonos ir kitų būtinų reikmenų — didelės eilės. Žmonės renkasi į jas nuo pusiauinakčio. Cukraus ir baltų miltų tegalima gauti tik prieš didžiulias valstybines šventes, bet ir tai ne po didelį kiekį. Kartą eilėje (tai buvo Biržuose) prie mūlo žmonės išlaužė parduotuvės duris ir išdaužė langus, nes buvo mūlo atgabenta maža, o daug kas norėjo jo gauti. Yra žmonių, kurie nuo vokiečių okupacijos metu nėra ragavę cukraus. Kiti būtiniausias reikmes ar pinigų atsiumčia net iš Sibiro.

Vargsta ir karo veteranai. Štai vienas jos pažįstamas teigė, pinigų tik 120 rublių į mėnesį, o turi išlaikyti žmoną su vaikais. Tiesa, kad turuose galima visko gauti, bet kainos labai didelės. Už cukraus kg tenka mokėti 20 rublių, o prieš didžiulias šventes jo kaina pakyla net iki 30. Dešros prastos — daugiausia iš arklienos. Už moteriškus batukus su aušleliais guminiiais padais pasakotoja Sibire sumokėjo 420 rublių, o už rudeninį paltuką — 556 rublius.

Kolchozininkams už darbą pagrindinis atlyginimas mokamas javais, nors šiuo metu primoka ir pinigais. Bet iš to uždarbio pragyventi vis tiek negalima, todėl kiekvienas visai kombinu-

Potvynis apsmė Connell miestelį, Wash., vietomis net iki 4 pėdų.

ja, bet ne visiems pasiseka. Visas išganymas — tai gauti žemės sklypeliai. Į tą plotą įskaitomi trobesiai ir sodai. Sodai duoda šiek tiek pelno, nes vaisius veža į Rygą ir kitur parduoti. Vargingiausiai gyvena tų vietovių kolchozininkai, kur yra prasta žemė. Pastatų kolchozininkai neremontuoja, nors ir savuose namuose jie gyventų. Nėra medžiagos, žmonės neturi laiko ir intereso, nes visur žada statyti grupines sodybas. Darbas kolchozuose atima visą laiką, nes per didelės normos. Todėl savo darbus kolchozininkai yra priversti dirbti daugiau naktimis ir šventadieniais. Visur paplitę kyšiai. Žmonės taip ir kalba, jog iš uždarbio nepragyvensi, o be kyšio — nelaimėsi. Prie viso to prisideda ir „visuomeninio turto grobstymas“, nes piliečiai, neturėdami iš ko išgyventi, yra priversti šį tą maistui „susiorganizuoti“. Nuotaikos prastos. Ką rašo spauda Sov. Lietuvoje, tai žmonės viską vis atvirkščiai vertina.

Krašte labai prasta su gyvuliais, o ir patys komunistų vadovai konstatavo, kad jų skaičius pernai dar daugiau sumažėjo. Mąžeja ir arkliai. Kolchozuose gyvuliai labai vertinami.

Lietuviai Krasnojarsko krašte. Grįžusieji pasakoja, kad lietuvių daugiau esą ištremtų į Krasnojarsko kraštą. Iš 1941 m. ten ištremtųjų labai daug išmirę. Krasnojarsko krašte labai sunku su būtais. Krasnojarsko mieste kambarys kaštuoja iki 200 rublių. Todėl nuomą susidėję keli, gyvena labai ankštai. Kai kurie tremtiniai stotasi savo „žemiankas“, bet nėra lengva su medžiagos atgabenimu, sunku gauti net vinių ir stiklo. Trūksta fabrikatų, o ypač pigesniųjų. Prie jų esą didžiulios eilės. Tik rusai patenkinti ir juoda duona, pasakojama ne vienas iš grįžusiųjų, nors jie nieko kito ir negalėtų nusipirkti, nes savo uždarbį veikia visada prageria. Lieso žavode ir prie duonos didžiulios eilės. Pabaltiečiai Krasnojarsko krašte stengiasi įsigyti kokį nors gyvulėlį. Bet su pašaro parūpinimu — irgi didelė problema. Žemės sklypelį kolchozuose ima kiekvienas, nors yra apskunkintas didele duokle valstybei. Tačiau be jo būtų — tikras badas. Sovechoze dirbantiems neleidžiama mokyti kitos profesijos. Dėl to tenka kreiptis net į Maskvą. Sovechozų sargai Krasnojarske gauna po 230 rb. į mėnesį. Specialistai — po daugiau, bet tai tik darbynečių. Paskolų lėšas vertinama pirkti. Be to, juos platina dažniausiai MVD pareigūnai, todėl niekas čia dėl su prantamų priežasčių ir nedrįsta atsisakyti. Pasakotojo teigimu, darbo normos ir už jas paskirtas atlyginimas Sibire esąs vienas. Tik žiemą mokami tam tikri šalčio priedai. Labai dideli atlyginimai administracijos pareigūnams. Be pagrindinės algos, jiems mokami kelių rūšių ir įvairūs savo dydžiu priedai. Į dieną oficialiai dirbama 8 valandas ir pagal nustatytas normas, pvz., tiek ir tiek iškasti ir išvežti žemės, padaryti langus, įstatyti

stiklus ir pan. Iš uždarbio eiliam darbininkui nėra įmanoma pragyventi. Todėl pagalbą ateitimi trobesiai ir sodai. Sodai duoda šiek tiek pelno, nes vaisius veža į Rygą ir kitur parduoti. Vargingiausiai gyvena tų vietovių kolchozininkai, kur yra prasta žemė. Pastatų kolchozininkai neremontuoja, nors ir savuose namuose jie gyventų. Nėra medžiagos, žmonės neturi laiko ir intereso, nes visur žada statyti grupines sodybas. Darbas kolchozuose atima visą laiką, nes per didelės normos. Todėl savo darbus kolchozininkai yra priversti dirbti daugiau naktimis ir šventadieniais. Visur paplitę kyšiai. Žmonės taip ir kalba, jog iš uždarbio nepragyvensi, o be kyšio — nelaimėsi. Prie viso to prisideda ir „visuomeninio turto grobstymas“, nes piliečiai, neturėdami iš ko išgyventi, yra priversti šį tą maistui „susiorganizuoti“. Nuotaikos prastos. Ką rašo spauda Sov. Lietuvoje, tai žmonės viską vis atvirkščiai vertina.

Kokios „žmoniškos“ sąlygos tremtyje, būdingai pavaizduoja ir šis pavyzdys. Matyginso administratorius Šumiakinas, būdamas girtas, pereitais metais nušovė gruziną. Buvo nubaustas dvejiems metams kalėjimo, bet tik už ginklo laikymą, o ne už nušovimą. Jis yra partinis. Žmonės nepaprastai nepatenkinti, kad partiniai labai privileijuojami. Dabar Šumiakinas vėl „viršininkas“. Tačiau taip esti ne tik ten. Ir kolchozuose ne kartą gyvulys daugiau brangina, negu žmogus.

Kiti grįžusieji papasakoja, kad 1941 m. daug lietuvių buvo ištremtų prie Šiaurės ledjūrio. Nugabantieji buvo išsiųsti į sniego apklotas vietas, apgyvendinti palapinėse ir tuoj pat varomi į darbus. Dėl nepaprastai žiaurių gyvenimo sąlygų ir sunkaus darbo labai daug išmirę.

Sąrašas lietuvių Sibiro stovyklose. Be ankščiau E. skelbtų Sibire sutiktų mūsų tautiečių, štai naujas jų sąrašas, kiek buvo ir a noma iš grįžusių vokiečių ir kitų tautybių žmonių apie ten sutiktuosius surinkti žinių: Kožimoje: Jonas Slanksnys, apie 39 m., iš Šiaulių. Nižno - Angarse: Alfonsas Streitas — su žmona ir vaiku. Momoovo kaime, Kazachinsko rajone: Kazimieras Siniekis su broliu ir motina. Čia lietuvių esą, vokiečių teigimu, daugybė. Virų atsirado vėliau. Todėl be bus šie iš 1941 m. tremtinų. To paties rajono Roždestvensko kaime: Kazlauskų šeima, motina su dviem vaikais. Lesickas — su žmona ir dviem vaikais. Iš Lietuvos atsiųstas 1951 m. Žarys — su motina ir vaikais. Sverdlovskė: Staniškis — apie 34 m. amžiaus. Buv. medicinos studentas. Ščekoturovo kaime Taševsko rajone: Jurgis Užpurvis. Uchtoje: A. Paviliauskas, dirba kaip fėkeris. Vorkutoje: Bačaitis, dirba 8-joje kasykloje. Julius Brazdžionis, apie 46 metų amžiaus ūkininkas, „kažkur nuo pasienio“. Taip pat

jo sesuo apgyvendinta privačia mai. Vosylius Čaikauskas jau atleistas. Stasys Grigiukas, apie 40 m. amžiaus, iš Klaipėdos. Apie 30 m. amžiaus Jagūnas mirė džiova. Jonas Jarkauskas, apie 30 m. amžiaus, jau atleistas. Kun. Kadzius buvo apkaltintas „bendradarbiavęs su italų vienuoliu tėvu Leoni“ ir nubaustas papildomai karceriu ar kita bausme. Launakis, jo motina iš Vilniaus. Henrikas Malinauskas — nubaustas 25 metais, serga tbc. Šeima Kaune. Justinas Mitutis, apie 30 m. amžiaus profesorius sūnus iš Vilniaus. Mitlitaits, apie 43 m. amžiaus, iš Marjampolės, nubaustas 25 metais. Alfonsas Mikaitis — nubaustas iki gyvos galvos, Lietuvoje buvo krimin. policijos tarnautojas. Gyd. Paltanavičius paleistas. Kun. Marijonas Petkevičius — nubaustas 25 metais. Tėvai taip pat ištremti. Gyd. Šimkus jau paleistas. Šimaitis, Teruolis — sužalotas galvon. Vačius, kilęs iš šilutės, didelis asketas. Albertas Vilimas.

Moterys stovyklose. Sovietai teigia, kad Sov. Sąjungoje moterys išlaisvintos iš „kapitalistinės vergijos“ ir dabar galinčios „naudotis visomis laisvėmis“... Grįžusiųjų kiekvienas yra matęs, kokiomis „laisvėmis“ iš tikrųjų jos moterys naudojasi. Faktiškai jos sunkiau dirba ten nei vyrai. Pvz. Intos stovykloje Nr. 6 jos turi dirbti „tokį paprastą darbą“ — kasti molį. Kasa ji gilioje duobėje, iki juosmens stovėdamos vandenį. Kasdienos turi mesti aukštai į viršų, šį darbą turi dirbti net neturėdamos guminių batų ir nepermirkančių drabužių. Taip jos dirba ir kitur prie sunkių darbų, pvz. prie kelių tiesimo, plytinės etc. Lietuvių moterų Intoje yra ištisos brigados. Daugelis jaunos, esama net mokinių. Daugumą jų atgabendavo 1947—1951 m. Vėliau mažiau. Nubaustos daugiausia po 25 metus. Panašia „laimė“ ir „teisių lygybė“ moterys ar mergaitės turi džiaugtis ir ki-

tur „plačiojoe tėvynėje“.

Sibiro turtai, ir vergai. Sov. Sąjungos kp 20-me suvažiavime Maskvoje buvo labai išgirtas tarybinis Sibiras, kuriame „slypi rė džiova. Jonas Jarkauskas, apie 30 m. amžiaus, jau atleistas. Kun. Kadzius buvo apkaltintas „bendradarbiavęs su italų vienuoliu tėvu Leoni“ ir nubaustas papildomai karceriu ar kita bausme. Launakis, jo motina iš Vilniaus. Henrikas Malinauskas — nubaustas 25 metais, serga tbc. Šeima Kaune. Justinas Mitutis, apie 30 m. amžiaus profesorius sūnus iš Vilniaus. Mitlitaits, apie 43 m. amžiaus, iš Marjampolės, nubaustas 25 metais. Alfonsas Mikaitis — nubaustas iki gyvos galvos, Lietuvoje buvo krimin. policijos tarnautojas. Gyd. Paltanavičius paleistas. Kun. Marijonas Petkevičius — nubaustas 25 metais. Tėvai taip pat ištremti. Gyd. Šimkus jau paleistas. Šimaitis, Teruolis — sužalotas galvon. Vačius, kilęs iš šilutės, didelis asketas. Albertas Vilimas.

„NAUJIENAS“ SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIUS ŽINIUS IR GERIAUSIUS RASTUS.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TENYK SKILTIS
„REIKIA DARBININKU“
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tikrai per
NAUJIENAS
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PILDOME INCOME TAX LAKŠTUS

NAUJIENOS pildo pajamų mokesčių (Income Tax) lakštus kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro, o šeštadieniais iki 12 v. dieną.

MIDLAND
Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISU LIETUVISKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
Mes mokame Anksčiau Dividenda
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALKUKAS Prezidentas

KLAUSĄ TIKRINU NEMOKAMAI

Negalintiems girdėti nėra reikalo gadinti savo nervų ir sveikatos. Jūs kviečiami užėiti pas mane ir leisti man išgaminuoti savo klausą. Jūs patirsite, kas galima padaryti, kad vėl atgautumėte girdėjimą. Egzaminavimas ir patarimų gavimui veltui. Jei girdėjimui grąžinti bus reikalingas aparatas ACCUSTICON, tai tada Jums kainuos \$49.50, cash or credit.

Norintiems įsigyti naująją išradimą, pritaikysiu stiklus prie akių ir įdėsiu girdėjimo aparatą į tų pačių akinų rėmą.

DR. KAZIMIERAS MICHEL
OPTOMETRISTAS - ORTHOPTISTAS IR AUDIOLOGISTAS
4654 SO. ASHLAND AVE. (2-ras aukštas) Tel.: YArds 7-6616
Nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro, šeštadieniais — nuo 10 val. ryto iki 2 valandos po pietų. Trečiadieniais — sustarus.

UNIVERSAL SAVINGS PASKELBĖ DIDESNIUS DIVIDENDUS VISIEMS INDELIAMS

DIDESNI DIVIDENDAI JAU BUS MOKAMI KOVO 30 DIENĄ

- Visi Jūsų indėliai yra apdrausti J. A. Valstybių agentūroje.
- Jūsų padėti pinigai tuojau yra skolinami namams pirkti, naujiems namams statyti ir seniems taisyti.
- Mūsų atsargos kapitalas yra didesnis negu 10% visų suidėtų pinigų. Kad galėtume taupytojams tuojau išmokėti, tai laukime virš 15% cash tankuose ir J. A. V. valdžios bonuose. Be to, Federal Home Loan Bankas, kurio nariu esame, visuomet gali mums paskolinti apie 2 milijonus dolerių. Todėl visi indėliai yra 100% apsaugoti nuo visokių netikėtumų.

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Tel.: HAYmarket 1-2028

Atdera pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val.; ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų; trečiadieniais uždaryta.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

Didžiulis pasirinkimas Naujausio stiliaus baldų Pavasario šventėms Kainos Žemiausios Chicagoje.

SVEČIŲ KAMBARIO BALDAI

Už \$100.00 vertės parduodamos sofos, nakčiai lovos pas mus	\$ 59.00
Už \$200.00 vertės parduodamos sofos ir foteliai Nylon ar vilnos, naujausių stilių pas mus	\$129.00
Už \$600.00 parduodami svečių kambarių baldai Kroehler, Pullman ir kitų geresnių Amerikos fabriku — mes parduodam tikrai už	\$329.00

MIEGAMŲJŲ KAMBARIŲ SETAI

Už \$150.00 vertės parduodami 3 dalių miegamieji ažuolo ar riešuto medžio pas mus tik	\$ 99.00
Už \$300.00 vertės parduodami miegamieji 4 dalių pas mus	\$199.00
Už \$800 vertės parduodami Francūziško stiliaus ir gamybos 9 dalių miegam. su puošniais stalu pas mus	\$390.00

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ BALDAI

Už \$150.00 vertės parduodami 5 dalių valgomojo baldai pas mus	\$ 89.00
Už \$250.00 vertės parduodami 6 dalių ažuolo ar raudon-medžio baldai, su nedegamu stalo viršumi, pas mus tik	\$179.00
Už \$600.00 vertės parduodami 9 dalių valgomojo vėliausio stiliaus ir aukščiausios rūšies pas mus iki Velykų tikrai	\$375.00

VIRTUVĖS STALAI

Už \$69.00 vertės siūlomi parduoti 5 dalių Formica stalai ir 4 kėdės, įvairių spalvų ir stiliaus pas mus	\$ 39.00
Už \$99.00 vertės siūlomi 7 dalių virtuvės setai su chromo ar juodo metalo kojom pas mus tik	\$ 69.00
Už \$150.00 vertės siūlomi 7 dalių Formica setai mediniai, ažuolo su nedegamu viršumi pas mus tikrai	\$ 89.00

ŠALDYTUVAI — PEČIAI

Už \$199.00 vertės parduodami 8 kub. šaldytuvai visų firmų, pas mus parduodami tikrai	\$159.00
Už \$250.00 vertės siūlomi 9 kub. šaldytuvai General Electric ir kitų pas mus	\$199.00
Už \$120.00 vertės parduodami virimui porcelano pečiai pas mus tikrai	\$ 89.00
Už \$200.00 vertės parduodami virimui pečiai Tappan, Universal ir kiti pas mus tikrai	\$139.00

KILIMAI

9x12 Capri tikrai	\$22.00
6x9 kilimai parduodami tik pas mus	\$12.95
9x12 vilnoniai kilimai parduodami po \$89.00, pas mus	\$49.00
9x12 parduodami po \$129.00 Bigelow, Lees ir kitų žymių firmų, pas mus tik	\$79.00

ATIDARYTA: Pirmadienį ir Keturtdienį 9—9:30
Kitom dienom 9—6 ir Sekmadienį 10—5.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

3241 So. Halsted St. Tel.: CALumet 5-7237

Budriko Radio Valanda iš stoties WHFC, 1450 kil. Ketvirtadieniais 6 val. iki 7 val. vakaro.

Skaučių Sesių arbatėlė

Kovo 18-ą dieną, sekmadienį, 3:30 popiet Maria High School mažojoje salėje, įvyko PLSS Skaučių Sesių Akademikų skyriaus pobūvis, kur susirinko daug svečių ir viešnių. Buvo įdomu matyti Vilniaus krašto verbas, padarytas iš smilgų ir šiaudinių (skrebučių). Namų darbo torai, ragaišiai ir įvairių įvairiausių sausainių, kuriuos pačios skautės namie pagaminio ir suaukojo.

Pirmiausia pramogėles atidarymas. Papelė Prialgauskaitė pasveikino svečius ir dėkojo mokyklos seselėms — Bernardai ir Perpetujai, kuriai buvo įteikta gyvų baltų gėlių puokštė. Mokyklos seselės pasidarbavo, turtingai papuošdamos salę, kur buvo į ką pasižiūrėti. Didysis stalas buvo apdėtas įvairiausiais lietuviškais iš medžio kryžiais, rankų darbo, su užrašais, iš kur, kurio apskrities. Kiti stalai užtiesti iš Lietuvos aštuonytėmis ar daugiau akį traukiančiomis staltiesėmis.

Po tos įžanginės kalbos ponias Dr. Budrienė vadovavo tolesnei vakaro programai. Kalbėjo apie Lietuvos išlaisvinimą, laisvės atgavimą ir skaučių darbavimąsi. Vyr. skautė ponias G. Draugelienė kalbėjo apie Lietuvos papročius, Vilniaus Verbas ir kaip seniau lietuviai garbino medžius ir kitus dalykus.

Buvo paprašyta ponias O. Biežienė ištraukti bilietą, kaip durų dovana. Laimingoji buvo ponias Gudaitienė.

PLSS skaučių sesių bičiulių pagerbimas. Planinu skambino seselė Gabrielė. Apdovanotos gėlėmis, be seselės Perpetujos, ponias Lilija Vanagaitienė, Margucio radio vedėja; panelė Gen Kazanauskaitė, Lietuvių Universiteto Klubo sekretorė; seselė Gabrielė; ponias G. Draugelienė ir O. Zailskienė. Toliau arbatėlė ir įvairūs užkandžiai, bičiuliškas pasikalbėjimas bei linkėjimas linksmy Velykų. Ir aš nuo savęs linkiu linksmy Velykų.

Ona Švirnickas

Akademikų balius

Maloniai kviečiame atsilankyti į tradicinį Ak. Skautų PAVASARIO ŽIEDŲ BALIŲ š.m. balandžio mėn. 7 d., Marine Ballroom. Programoje S. Velbasio baletas, Akademikų Trio, premijuojamas rožių valsas ir kiti siurprizai. Šokiams gros Br. Jonušo orkestras. Stalikai užsakomi telefonais — BO 8-8319 arba HE 4-0166.

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MSLIŲ KNYGOJE. Knygą gausite Naujienose tik metu.

Dėdė Pasakorius tebeserga

Kovo 21 d. sumaniau aplankyti apskr. ligoninėje gulintį V. B. Ambroze. Radau jį 34 warde, 23 lovoj. Iš pirmojo žvilgsnio ir jo kalbos tono maniau, kad jis ten bereikalingai guli. Besikalbant V. Ambroze pasakojo sužalotos kojos negerumus ir nesėkmingo gydytojų pradinį sutvarkymą. Taipgi pridūrė, kad varkar darė jam kraujo transfuziją.

Pajuokaudamas su pilnu sumanumu dalinasi mintimis su savo lankytojais. Dėdė pasakorius tebėra kaip buvęs, tik jo nelaimė dėl dešinėsios kojos, kurią sužeidė sugriūdamas ant šali-gonio. Kaip ilgai dar reikės ligoninėje būti, tuo tarpu nežinia. Apskritai jo sveikata gera ir tikimasi, kad greitai pasveiks.

Lietuviška visuomenė laukia jo sugrįžtant su juokų pasakojimais. Net pasigendama ir liudėsio valandose jo jausmingų kalbų laidotuvių apeigose.

K. Čepukas

JUOZAPINĖSE PAS UŽUNDENUS

Sekmadienį, kovo 18 d., p. p. Užundėnai, gyveną 6753 So. Maplewood Ave., susilaukė daug viešnių ir svečių, kurie atvyko pasveikinti Juozą Užundėną jo vardadienio ir gimtadienio proga.

Juozas Užundėnis prieš metus išėjo į pensiją ir planuoja užbaigti savo amžių vasarnamį, kurį įsigijo šiaurinėje Michigano valstybės dalyje, gražioje griotyje, prie ežero kranto. Kadangi Juozas mėgėjas žuvalų ir medžioti, o ponias Užundėnė gabi šeimininkė moka pagaminti skanų maistą, ypač iš žuvies, tai galima tikėtis, kad besimaitindami šviežiu maistu ir kvėpuodami tyra orą, gerokai prailgins savo amžių.

P. p. Užundėnai rimto būdo lietuviai, turi puošnų nuosavą namą, viename bute patys gyvena, o antrame jų dukrelė su šeima. Sūnus Albertas turi atsakomąją darbą Chicago "Tribune" redakcijoje ir važinėja po šiaurinę ir pietinę Ameriką, ieškodamas įdomybių. — J. T.

Kokios Velykos be Jonuškaitės

Operos solistės V. Jonuškaitės plokštelių albumas labai graži dovana Velykų šventėms. Reikalaukite visuose knygynuose ir pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677.

Atvykęs iš Europos prityręs laikrodininkas su specialiomis mašinomis, tikrina laikrodžius nemokamai. (Sk.).

— Ar jau aukojai šio vėjau metu tremtiniais gelbėti?

TRUMPAI

— Paieškomas Federavičius Edvardas, sūnus Jokūbo, gimęs 1912 metais. Prašomas atsiliepti arba apie jį žiną pranešti: Juozas Bliudžius, 2240 West 71 St., Chicago 36, Ill. Yra žinių iš Lietuvos.

— Aktorė Janina Monkutė Marks su savo vyru, brangenybių krautuvės savininku, po antrojo "Prieš Srovę" spektaklio Congress viešbutyje suruošė priėmimą, kuriame, be visuomet energingo, daug leituviškajam teatrui nusipelnusio, režisoriaus ir akt. St. Pilkos, režisūros asistentas Br. Macevičius ir vaidin-tųjų su šeimomis, dalyvavo ir L. B. Chicago Apygardos atstovai: Dr. J. Bajerčius, J. Jasaitis ir Z. Dailidka; taip pat "Sandaros" redaktorius M. Vaidyla.

— Kazys Vabalaitis, kurį ciceriškai pažįsta kaip pareigingą, nuoširdų ir simpatingą lietuvi, atidarė savo kirpyklą 4913½ West, 14th St., Ciceroje. J.

— Tautietis, ar švėsi šv. Velykų šventės su ramia sąžine, sėdėdamas prie skaniais valgiais ir gardžiais gėrimais apkrauto stalo, ar nesustos tau kėsnis burnoje, jei prisiminsi šį džiaugsmo rytą, kad tavo brolis, likęs varge ir skurde Vokietijoje, gal šį Velykų rytą neturės nė duonos kėsnio. Todėl, norėdamas turėti ramią sąžinę ir pakilią nuotaiką, neužmiršk atsiųsti bent dolerį, kad ir jiems būtų šviesesnis Velykų rytas. Aukąs siųsti Balfo apskr. įždininkui Ignui Daukui, 3339 W. Evergreen Ave., Chicago 51, Ill.

— Balys Daukus-Dobkevičius, iš Viktoriškio vienk., Kamajų valsč., mirė sulaukęs senatvės. Velionis turėjo keturis brolius, kurie yra anksčiau mirę. Paliko liūdesį tris seseris. Be to, velionis paliko gausią savo šeimą, daug vaikaičių, giminių ir draugų. Buvo veiklus visuomenės darbe.

— Antanas Kirlys, iš Prūdiškio vienk., Kamajų valsč., mirė sulaukęs senatvės. Paliko liūdesį gausią savo šeimą, daug giminių ir pažįstamų.

— Nors komunistai atsidėję garsina, kad jie visiems sumažino bausmes ir daugeliui tremtinių leidžia grįžti į namus, bet tuo pačiu į pratuštintas kalėjimų ir darbo stovyklų vietas vėl siunčia naujus tremtinius. Pasakytini laikų kaip tik daugelis lietuvių šeimų, ypač ūkininkų, yra išvežta į Sibirą ar uždaryti į kalėjimus. Buvo žmonių priespauda ir jų naikinimas prie Stalino, tas pats yra ir prie Chruščiovo, nes komunistų partija paliko tai patį ir tie patys tikslai, tai yra naikinti nekaltus laisvę mylinčius žmones, kurie nepasiduoda komunistų valiai ir nenori jiems vergauti. Tik tada sulauksime Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose tikrosios laisvės, kada sugrius komunizmas, kuris yra visų nušikaltimų ir blogybių didžiausias kaltininkas. Taigi, iš dabartinių Rusijos komunistų vadų nereikia nieko gero laukti, nes iš ten ateinančios žinios nieko gero nesako. Ten priespauda kaip buvo taip ir paliko.

— Chicago laiškanėšiai susidomėjo, kas tas yra Balfas, kuris užvertė juos daugeliu tūkstančių laišku. Tačiau Balfas vis dėlto neturėjo galimybės visus lietuvius pasiekti laiškais, tad ir laišku negavusieji maloniai prašomi siųsti nors ir mažą auką Velykų švenčių proga ir likusiems Vokietijoje suteikti džiaugsmą. Aukąs siųsti Balfo apskrities įždininkui Ignui Daukui, 3339 W. Evergreen Ave., Chicago 51, Ill.

Skaitkite "N-nas"

April showers bring added hazards as well as May flowers. Rain hampers visibility and makes it more difficult to stop a car. so it's important for children to be extra alert on rainy days. A safety poster, pointing out this safety rule, is being distributed by the Chicago Motor Club to more than 44,000 elementary school classrooms in Illinois and Indiana.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai išrūgtą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISIN-GIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

ANTANINA KAZAK - KAZAKAUSKAS
(PAGAL TEVUS KODULIS)
gyvenusi 6641 So. Talman Ave.

Mirė 1955 metų kovo 24 d., 2:20 val. po pietų, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Šiaulių aps., Sakėnų parap., Panamilių kaime. Palaidota šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko nuliūdę: mylimas vyras Antanas, duklė Annette, žentas Anthony Mosteika, anūkė Jean; sūnus Edward, marti Eleanore, anūkės Gail ir Carol; sesuo Emilija Milkint ir jos šeima; 3 svogeriai: John ir Jimmy Kass ir jų šeimos, Frank Kass; Lietuvoje liko brolis Stanislovas Kodulis su šeima ir kiti giminės, draugai, bei pažįstami.

Mūsų brangiausiai pagerbtą buvo laikomos 3 šv. Mišios su egzėkvi-jomis Gimimo Panelės Švenčiausios bažnyčioje, 1956 metų kovo 24 dieną, 8 valandą ryto.

Mes Tavęs, mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Duklė, Žentas, Sūnus, Marti ir Anūkai.

Barbora Remeikis

(PAGAL TEVUS DAUGALIUTĘ)

Gyveno 6932 So. Rockwell St.

Mirė 1956 m. kovo 24 d., 6 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Paurių parap., Panamilių kaime.

Paliko nuliūdę: vyras Jonas, 2 dukterys: Josephine, žentas Anthony Smulskis, anūkai Marlene ir Anthony; Aldona, žentas Alex Navickas, anūkai Sandra, Patricia ir Mary; brolis Antanas Daugalas, brolienė Ona, jų vaikai Aldona, Gail ir Edward Douglas ir jų šeimos; 3 pusse-serės: Ona Norvilas, Barbara Beržinas su šeima ir Kazimiera Simašis su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Trečiadienį, kovo 28 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Barbora Remeikis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo apeigose ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Brolis, Dukterys, Anūkai, Žentai, Pusse-serės ir kiti Giminės.

Laidotuvių Direktorius Mažeika-Evans, tel. RE 7-8600 — 8601.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liudėsio valandų
"ražausias Gėles ir Vainikai. Ant-
pių papuošimai ir sezoninės kapam-
nės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

LOVEIKIS

Stunčiam Gėles
Telegramu i
Visas Pasaulio
Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

URBA

Gėlės Mylintiems
Vestuvėms
Banketams
Laidotuviams
Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue

CICERO, ILLINOIS

TELEFONAI:

GRovehill 6-2345-6

PRownhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIUDĖSIO VALANDOJE ŠAUKITE

MAŽEIKAI & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE

177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-9111

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

(Atkelta iš 5 psi.)

jarsko krašto gamybinės jėgos". Tik niekam suvažiuojame nerūpėjo, kaip ten žmonės turi gyventi...

Sovietai sakosi tiek daug žmonių "savanoriškai" siūniantį į Kazachstaną ne tik dirbti žemės ūkyje, "plėšinėse žemėse", bet ir norėdami išnaudoti tame krašte randamus įvairius žemio lobių. Siūniami ir mūsų tautiečiai — deportuojami. Kazachstane randama daugiau kaip visos Sov. Sąjungos 50% vario, švino, cinko, chromo ir vanadžiaus išteklių. Ypač iškilio Kazachstano reikšmė kaip švino ir vario žaliavų statytojų sovietinei pramonei. Po karo taip pat išaugo cinko pramonė, ypač Ust-Kamenogorske. Prie Balchacho ežero pastatytas vienas iš didžiausių vario tirpintuvų visoje Sov. Sąjungoje. Per ateinančių 6-jių penketį numatyta dar daugiau išnaudoti Kazachstano plote randamas įvairias rūdas ir kitas pramonines žaliavas. Numatoma pastatyti didžiulį "elektro-metalurginį" fabriką, kuriam pavyzdį duoda "Elektrostal" prie Maskvos. Išnaudojant visus galimus, su laiku, numatoma, Kazachstanas taps viena iš svarbiausių Maskvos žaliavos kolonijų sovietinei pramonei. Drauge vykdomas viso krašto rusinimas ir sovietinimas. Kazachai, turkų kilmės tauta, kuri nieko bendro neturi su "kazokais", yra viena iš daugiausia bolševikų išnaudojamų koloninių tautų.

Žukovo draugas — vienas iš Vorkutos sukilimo vadovų. Grižusiųjų ne vieno teigimu, išstremtieji, kaip Berijos ir Stalino slautėjimo aukos, turėtų taip pat sulaukti palengvinimų. Prie tokių palengvinimų yra daug prisidėjęs ir sukilimas Vorkutoje, per kurį, teigiama, žuvo apie 2,000 asmenų. Iš karto žuvę apie 130. Bet kiti vėliau mirę nuo žaizdų ir kitų priežasčių. Šio sukilimo metinės kaliniai visada pamini išisėdantį sau juodus kaspinėlius.

Stockholmo dienraštis "Svenska Dagbladet", pasiremdamas šveidijoj viešėjusio latvių veikėjo iš Vokietijos A. Sildės suteiktaisiais duomenimis, rašo, kad rusų darbo vergų stovyklose jau seniai vyko sukilimai prieš nežmonišką režimą. Visų tokių neramumų vadovai yra buvę pabaltiečiai ir ukrainiečiai. Sukilimų išdava — gyvenimo ir darbo sąlygos stovyklose pastaraisiais metais pagerėjo. Reikalingas žinias jis yra surinkęs pereinamoje Friedlando stovykloje iš paleistųjų karių ir Pabaltijo kraštų gyventojų vokiečių, atvykusių į Vakarų. Pirmieji neramumai ir streikai prasidėjo jau 1946 m. Kolymoje, o patį kulminacinį tašką pasiekė 1953—1954 m. Vorkutoje. Ten ir 1955 m. gegužės mėnesį buvo sukilimas. Ilgiausias streikas Vorkutoje truko 42 dienas. Jis prasidėjo vienu metu tiek vyrų, tiek moterų stovykloje. Visuotinio sukilimo vienas iš vadovų buvo raud. armijos generolas Kuznečas, maršalo Žukovo kovų draugas, bet vėliau patekęs į nemalonę ir nuteistas. Jo "štabą" sudarė pabaltiečiai, tarp kurių pasižymėjo ypač keli lietuviai, ir ukrainiečiai, tarp kurių narsiai kovėsi ir moterys. Apskaičiuojama, kad sovietinėse darbo vergų stovyklose turi būti apie 15 mil. suimtųjų, kurių arti 600,000 sudaro pabaltiečiai. Dalis suimtųjų pastaruoju metu buvo "paleisti", bet toli gražu ne visi išvydo tėviškes.

Oficiali prekyba darbo vergais. Bolševikai šiemet iškilmingai atžymėjo Dostojevskio sukaktį, tačiau palaiko dar žiauresnį dar-

bo vergų režimą, negu jį yra Dostojevskis aprašęs savo "Užrašuose iš mirusiųjų namų". Perreiktais metais "Institutas Sov. Sąjungos Kultūros istorijai tirti" Muenchen išleido B. Jakovlevo veikalą "Koncentracijos stovyklos Sov. Sąjungoje", kuriam įrodoma, kaip Sovietai net su kitomis valstybėmis veda darbo vergais prekybą. Tai "Mongolijos liaudies respublika", kuri net pasiprašė (turbūt, už tuos "nuopelnus") "priimama į Jungt. Tautas. Sov. Sąjunga sudarė

su ja sutartį, įsipareigodama iš koncentracijos stovyklų suimtuosius perleisti tai "respublikai" kaip darbo jėgą. Toji už tokiu būdu "įsigyta" darbo jėga moka nuo 60 iki 120 aukso rublių už galvą. 1952 m. Sov. Sąjunga Mongolijai pristatė 60,000 darbo vergų. Paskiau tas skaičius buvo sumažintas, bet pati "sutartis" tebeveikia toliau.

"Perleistiųjų" vergų darbo sąlygos nežmoniškos. Jie turi dirbti prie 40 laipsnių šalčio, atlyginimo tegausa tik 40%, kiek gau-

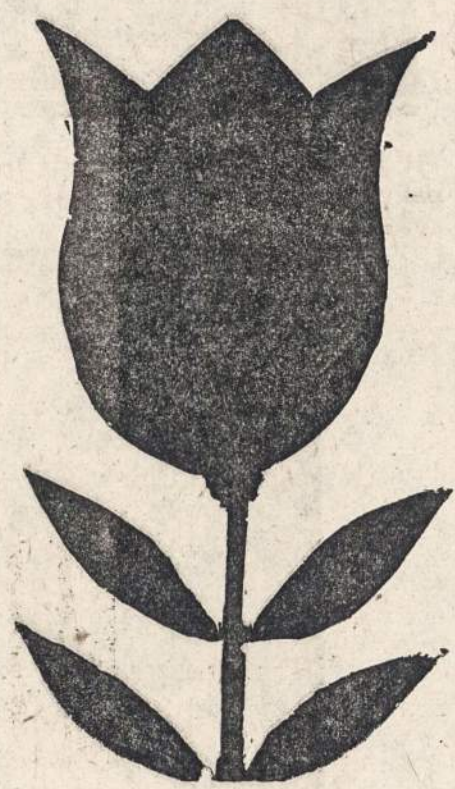
tų, jei dirbtų kur nors Centrinėje Rusijoje, su darbo vergais elgiamasi nežmoniškai. Už menkus prasižengimus darbe mongolai prižiūrėtojai plaka botagais. Tik užsieniečiams darbo vergams esą ne taip bloga — į juos daugiau atsižvelgiama. Todėl darbo vergų daug kas žudosi arba kiekviena tinkamesne proga stengiasi susižaloti kūną, nes negali išverti 12 val. darbo dienos ir ypač moralinės, ne tik fizinės prievartos. Tarp užsieniečių darbo vergų daugiausia yra lenkų,

ispanų ir graikų. "Sužavėti" tokia "sistema", kai sužinojo apie darbo vergus, "perleistus" dirbti mongolams, taip pat raud. Kinijos diktatoriai pasiprašė Sovietus, kad panašiomis sąlygomis ir jiems "perleistų" 15,000 įvairių specialistų iš Sibiro stovyklų. Ir tokie dalykai dedasi XX amžiuje! Todėl nenuostabu, kad Tarpautinė Profesinių Sąjungų Konfederacija oficialiai kreipėsi į Molotovą, prašydama leisti neutraliai komisijai ištirti darbo vergų padėtį Sovietuose.

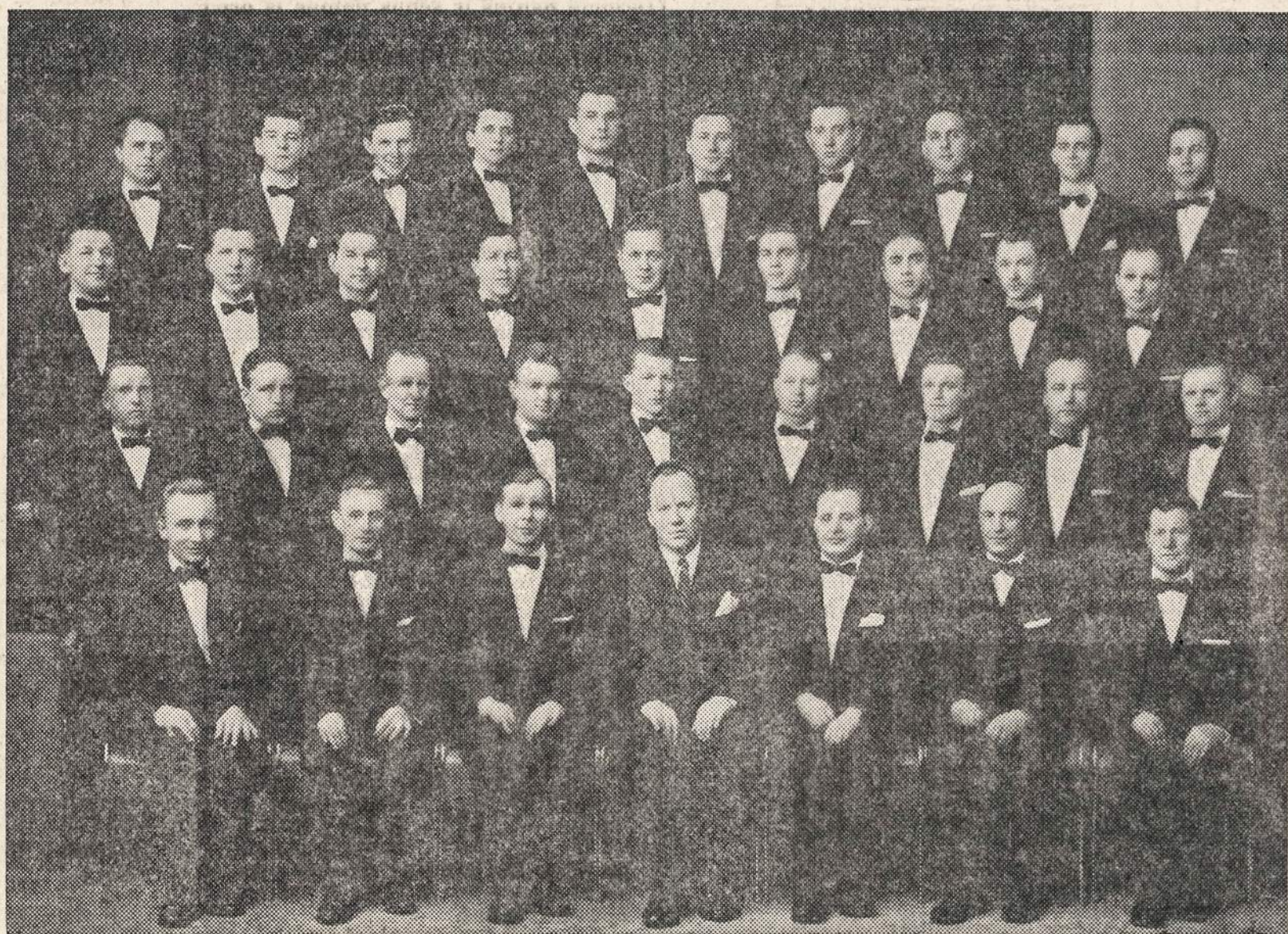
Stasys Baranauskas

PAVASARINIS

NAUJIENU dienraščio KONCERTAS

Sekm., balandžio 8 d., 1956

CHICAGOS LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS

Programą atliks Chicago Lietuvos Vyrų Choras, vadovaujamas muziko V. Baltrušaičio ir solistas Stasys Baranauskas.

SOKOLŲ SALEJE

2337 SOUTH KEDZIE AVENUE

Po koncerto bus šokiai, bufetas ir užkandžiai.

12 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, MARCH 24, 1956

AUKŠTAS DIVIDENDAS -- APDRAUSTAS SAUGUMAS -- PELNINGI PATARNAVIMAI VELTUI

Taupykite tvirtai, apdraustoj \$16,500,000.00 įstaigoje. Aukštas dividendas ant paid-up shares, current rate. Pasinaudokite dar šiais taupymo skyriais: optional, bonų, Kalėdų ir vakacijų. Galite taupyti per laiskus. Sutaupykite išlaidas keičiant čekius ir apmokant įvairiausias šeimos bilas. Veltui patarnavimas nariams. Iškeičiam ir parduodam valdžios bonus. Namų paskolos prieinamiausiomis sąlygomis. Platesnių informacijų gausite, jei paskambinsite Grovehill 6-7575.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, 6234 SOUTH WESTERN AVENUE

*ATDARA PIRM. NUO 12 IKI 8, ANTR. IR PENKT. NUO 9 IKI 4, KETV. NUO 9 IKI 8, TREČIAD. UŽDARYTA VISĄ DIENĄ, O ŠEŠTAD. NUO 9 IKI 2 VAL. PO PIETŲ.

Dr. Juzė ir Dr. Kestutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGE-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antr., 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirt., penktad. 2-4 ir 6-9 popiet.
Šeštadieniai 10-2 val. popiet.
Tel. Ofiso: PROspect 6-1795
Rezidencijos: GROvehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
4322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.
Šeštadieniai nuo 10 iki 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7668

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antr., nuo 1-3, Trečiad. ir Šeštadienį tikrai susitarus.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniai nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-o gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniai nuo 1 iki 4 popiet.

DR. BR. GAŽIUNAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare, šeštadieniai 2-7 p. p. išskyrus sekm.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuviai Gydytojai)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir sekmad. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REPUBLIC 7-9199

Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniai 12-4 val.

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30 Daily afternoons.
Vakara: pirmad., antr., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Šeštadieniai 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766—Rez. tel.: EN 4-4979
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius. Šeštadieniai nuo 1 iki 4 val. po pietų.

DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8. Šeštadienį 2-4 val. po pietų. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE OBRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniai 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8 Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso telefonai: YARds 7-4787
Namų telefonai: PROspect 6-1930
Jei neatsilieps virstūnini telefonai, šaukite Midway 3-0001

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, MARCH 26, 1956

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: LAFayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šešt. 2-6 val. popiet. išskyrus sekmad.

Telefonai ofiso: CLIFFside 4-0253
Rezidencijos: GROvehill 6-8876
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., antr. ketv. ir penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštad. 2-4 val. popiet.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: PROspect 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vakare. Šeštadieniai nuo 2 iki 4 val. popiet. Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Šeštadieniai 10-2.

Ofiso ir buto telefonai: OLYmpic 2-1381
Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniai 1-4 p. p. Sekmadieniais uždaryta.

Ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaskevičius
(VASKEVICIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonai: HEMlock 4-7899
Namų telefonai: HILLtop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniai 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 WEST 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonai: YARds 7-7381
Priima: Vakara: nuo 6 iki 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivais Akimis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniai 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivias akis be operacijos. Įdėda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YARds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Tikrino klausą ir pagalbėju neprisigirdintiems.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svalgimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio, Atitaisau trumparegystę ir tolgaregystę. Priren-giu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elek-tra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Šeštadieniai iki 4:00 val. vakaro. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YARds 7-1373

Senatorius Paul H. Douglas Lithuanian Chamber of Commerce metiniame bankete

Lietuvių Prekybos Rūmų metiniame bankete, kuris ruošiamas š. m. gegužės mėn. 20 d. Bismarck viešbučio svetainėje, dalyvaus senatorius Paul H. Douglas ir pasakys svarbią kalbą Lietuvos išlaisvinimo reikalu. Bankete taip pat bus pagerbtas buvęs ilgameis Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois prezidentas Anthony J. Rudis.

Visi, kurie norėtų šiame bankete dalyvauti kviečiami iš anksto pas rūmų direktorių užsiskirti vietas, nes jų skaičius yra ribotas.

Dar prieš metinį savo banketą Prekybos rūšiai išleisti Chicago lietuvių prekybininkų ir profesionalų rūmų narių, adresų knygą. Sąrašys su adresų knygų leidimu, Prekybos Rūmų vadovybė kreipėsi per spaudą ir asmeniškai laiškais į visus Chicago lietuvius prekybininkus ir profesionalus kviesdama prisidėti prie rūmų veiklos, kad būtų galima išleisti kuo pilniausią lietuvų prekybininkų adresų knygą ir tuo būdu didesniai lietuvių skaičiui suteikti galimybę plačiau naudotis lietuviškų biznio įmonių patarnavimais. Pastaruoju laiku į rūmų narius įstojo: Algirdas Budreckas, Real Estate brokeris, 4081 Archer Ave.; Peter M. Bielunas, Laidotuvių Direktorius, 4348 S. California Ave.; Paul M. Smith Jr., advokatas, 134 N. La Salle St.; Jonas Motiejunas, tavernos savininkas, 2638 W. 69th St.; Edmund T. Mitchell, Real Estate brokeris, 2501 W. 69th St.; Alfonso K. Miksis, Real Estate brokeris, 2501 W. 69th St.; Paul V. Ramoska Jr., namų statybos kontraktorius, 7300 S. Talman Ave.; Helen F. Sadunas, tavernos ir restorano savininkė, 13301 S. Western Ave., Blue Island, Ill.; William J. Mironas, Empire Oil Co. Vedėjas, 5548 S. Catherine Ave., La Grange, Ill.; Vladas Vijeikis, Vi-Vi Printing Co. savininkas, 4346 S. Western Ave. A. B.

Labai svarbu

Labai svarbu žinoti tikrą laiką. Tokia galimybė atsirado. Iš Europos atvyko prityręs šveicarų mokyklos laikrodininkas, kuris su specialiomis mašinomis nustato tikrą laikrodžio ėjimą nemokamai. Kreiptis į J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-0677.

P. S. Išleistas katalogas, kuriame telpa lietuviškos knygos, plokštelės, gaidos ir kiti įvairūs lietuviški meno kūrinių, pvz., gintaro, odos, medžio ir kitokie. Kaina tik 90 centų. (Sk.).

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Priestvaniniai gyvuliai

Chicago Natural History muziejus neseniai įsigijo ir sutvarkė dviejų milijonų metų senų fosilijų. Tai gorgozauras ir lambeozauras, kurie gyveno Kanadoje prieš 75 milijonus metų. Kovo 27 d., antradienį, bus "Dinozaurų Vakarai". Tai savotiškas parodos atidarymas. Susirinkus apie 6,000 iš Chicago ir apylinkių, kurie yra muziejaus draugijos nariai bei rėmėjai. Dalyvaus ir jų kvietieji svečiai.

Nuo kovo 28 dienos paroda bus atidaryta visiems. Lankymasis kasdien, kaip paprastai: nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p. Vaikams visą laiką dykai, suaugusiems tik ketvirtadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais. Kitiomis dienomis mokoma 25 c. Gorgozaurų griaučiai retas daiktas. Ligi šiol tėra žinomi tik septyni. Ottawa, Toronto, New York ir dabar Chicago. Tas bestija gyvulys 26 pėdų ilgio, o jo galva pakelta siekia iki 15 pėdų. Savo laiku tai buvo visų gyvulių pabaisa ir tyronas. Jo svoris apie tris tonas. Vien tik galva, kurios ilgis 42 coliai, sveria 200 pudų.

MODERNIŲ NAMŲ

MODELIAVIMO KONKURSAI

Modernių Namų ir Sodų parodoje, įvyksiančioje balandžio 7-15 d. International Amphitheatre, bus išstatyti aštuntajam Chicago Namų Modeliavimo konkursui prisiųsti aukštesniųjų mokyklų mokinių pagaminti modeliai. Kontestantai varžysis dėl gausių piniginių premijų ir stipendijų mokslams tęsti.

Virš 330 modelių buvo gauta iš visų žymiausių Chicago aukštesniųjų mokyklų šiam konkursui, sukelusiam susidomėjimą visoje Amerikoje. \$1,200 yra paskirta premijomis, kurias laimės 26 geriausi darbai. Laiminguosius išrinkus Metropolitan Home Builders Assn. paskirtas specialus komitetas. Laimėtojai taipgi turės progos dalyvauti varžybose stipendijai tolimesnės studijoms konstrukcijoms ir namų statybos srityje gauti.

Parodos direktorius McDonald praneša, kad visas parodai skirtas plotas (200,000 kvadr. pėdų) jau seniai išnuomotas ir laukia ma rekordinio žiūrovų skaičiaus. Parodos lankymo valandos: šioadieniais — 2 iki 11 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais 1 — 11 val. v. Čikagietis

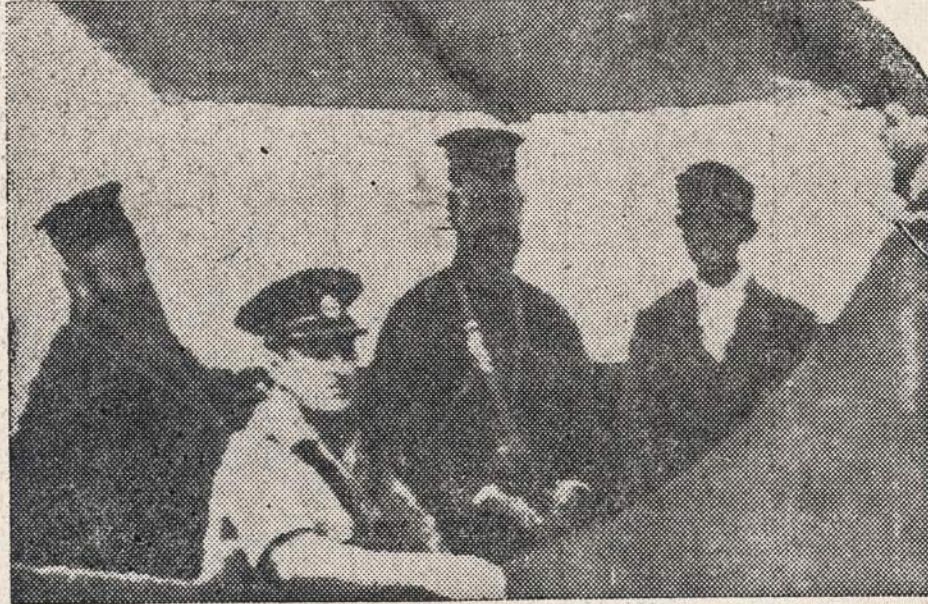
Cassopolis, Mich., prekinis traukinys sankryžoje susidūrė su plieniu pakrautu sunkvežimiu. Sunkvežimio vairuotojas išsigelbėjo lengvai sužeistas.

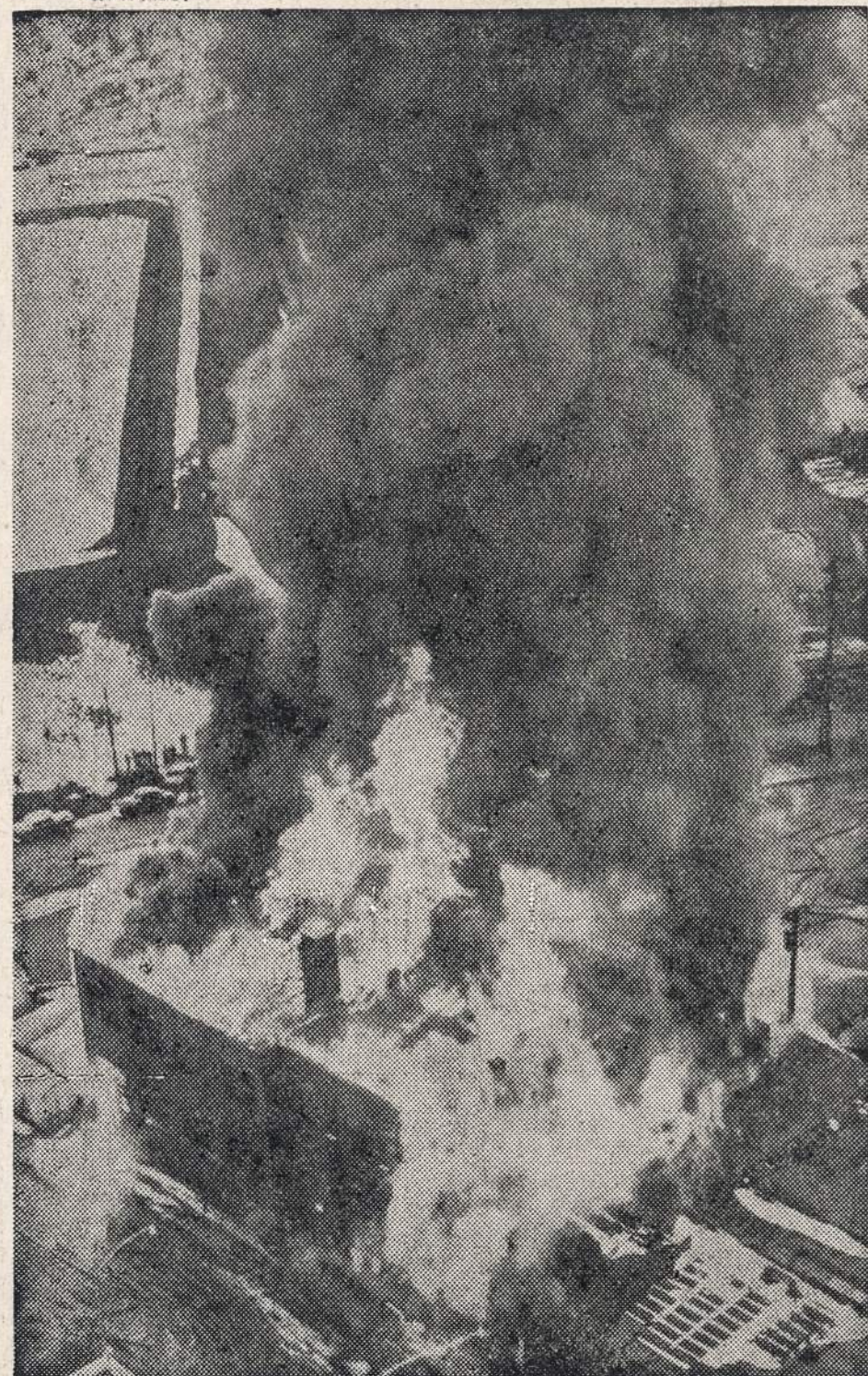
Studentė negrė Autherine Lucy įeina į teismo salę, kur bus sprendžiamas jos priėmimo atgal į Alabamos universitetą klausimas.

Palikęs automobilį motoristas nutaria eiti pėsčias. Susisiekiama New Yorke suparyžavo didžiausias 8 metų laikotarpį sniego pūgos.

Kipro salos arkivyskupas Makarios (antras iš dešinės) už nacionalistinę veiklą britų ištremtas į izoliuotą Mahe salą Indijos vandenyne.

Gibson-Homans Co. Clevelande išliko gaisras, padaręs \$750,000 nuostolių. Nė vienas asmuo nenukentėjo.

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

JOURNEYMEN DIEMAKERS JIG AND FIXTURE BUILDERS

Work 64 hour week - Top wages

GARLAND MFG. COMPANY

10533 GRATIOT

DETROIT, MICH.

Write — Call — Wire or Apply at French Road Entrance

ASK FOR MR. TAYLOR

EMPLOYMENT OFFICE OPEN

MONDAY THRU FRIDAY 8 TO 5

SATURDAYS 8 TO 12

BEEF and PORK BONERS
Patyrę arba išmokę dirbdami. Geriausi atlyginimai ir bonusai.
Kreiptis į Mr. Oakes, Austin 7-3166.

PERSONAL

Asmenų ieško

PAIESKAU Norvilaičių Stasio, Antano ir jų motinos Norvilaitienės. Vieni iš Kybartų. V. Grigalevičiūtės, 379 Dovercourt Rd., Toronto, Ont., Canada.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

3409 So. Lowe Ave. Virginia 7-1969. ISNUOMOJAMAS furnišuotas kambarys ir virtuvė. Atskiras įėjimas.

GAGE PARKE išnuomojamas 6 kambarių butas, suaugusiems. Apžiūrėjimui kasdien 6-8 v.v. HEmlock 4-0095.

ISNUOMOJAMAS furnišuotas kambarys ir virtuvė. Atskiras įėjimas. 3409 So. Lowe Ave., Virginia 7-1969.

PAINTERS AND DECORATORS

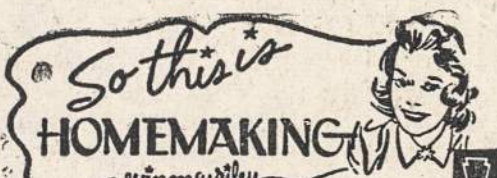
Maliavotojai ir Popieriuotojai

JONAS PLEIRYS
DAŽYTOJAS - DEKORUOTOJAS
Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt. Skambinkite: PREscott 9-0225
10046 SO. LOWE AVE., CHICAGO

PAINTERS, PAPERHANGERS AND DECORATORS

JOE RAMA

Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Skambinkite: WALbrook 5-4296

"So this is HOMEMAKING"
I've always maintained that one of the most useful gadgets you can have around the house is a husband. Husbands can oil clocks, change light bulbs and repair all sorts of things that go out of whack. The only trouble is they're so smug about their "superior" technical knowledge. They have a habit of smoothly explaining the working of any machine or device in high sounding technical terms.
Take Bill for example. Last night we were discussing whether to buy an air conditioner this year. Remembering the thermometer that burst last summer, it wasn't much of a discussion. The only problem was, which one to get.
"Why, we'll get an RCA Whirlpool," announced my spouse in a tone that suggested finality.
"And just why?" I said, keeping my voice calm. "What makes you such a judge of air conditioners."
"Simple," he smiled. "It has an electronic filter."
"So?"
"So it traps dust particles as small as 1/25,000th of an inch. You see, the filter is a fiberglass mat which carries a printed circuit. An electrical charge is sent through the circuit by a power pack unit. A magnetic action is created which attracts foreign substances in the air to the mat. As I said, simple."
"Okay, Dr. Wizard. You can now elaborate."
"Keeps the house cleaner," Bill cooed. "You won't have to dust and vacuum so often. Pollen count and such goes down too. Also, it's a product of Whirlpool-Seeger Corp." Then I understood. Besides, who am I to fight science.
Bill's out buying one this morning, and it looks like we're in for a cool, clean summer.

Garsinkitės "N-nose"

8 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, MARCH 26, 1956

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

MARQUETTE PARKE
6 kambarių mūrinis bungalow: 3 miegamieji, dujų šildymas, 2 automobilų garažas. \$17,800.

3 butų medinis: 6-4 ir 3 kambariai, karštu vandeniu alyva šildymas. Vienas butas apstatytas baldais, kilimais ir kiti priedai. 50 pėdų sklypas. Geros pajamos.

6347 So. Talman Ave.
5 1/2 kambarių mūrinis bungalow, centrinis šildymas, poilsio kambarys rūšyje, 2 auto garažas. \$16,800.

BRIGHTON PARKE
2 mediniai namai: 1-5 kambarių ir 1-6 kambarių su centraliniu šildymu ir (2 po 4) pečiais šildomas. Mėnesinės pajamos \$200. Kaina \$18,500.

GAGE PARKE
5 didelių kambarių mūrinis bungalow. Labai geri vidaus įrenginiai, uždari portai, cent. šildymas alyva, 2 auto garažas. Platus sklypas. Arti gero susisiekimo ir mokyklos.

7 kamb. mūrinis pajamų bungalow, 4 miegamieji, karštu vandeniu šildomas, stokeris. Moderniškos vonios, 3 kamb. butas pusrūšyje, \$75 nuomos. 2 auto mūro garažas. Kaina \$21,500.

2 namai: mūrinis (naujas) ir medinis (2 butai). Karštu vandeniu alyva šildomas. Koklių vonia. Arti \$300 mėnesinių pajamų. Nuomininkai apsirūpina kuru. \$28,500. \$8,000 įmokėti. Savininkai patys finansuoja.

KUTRA - NORKUS

REAL ESTATE-INSURANCE

NOTARY PUBLIC

2405 West 51st Street

WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

LIETUVIŲ kolonijoj prie gero susisiekimo 5 butų medinė nuosavybė. Didelis sklypas, geros pajamos. Tik \$22,500. A. Sirutis.

PELNINGOS Tavernos su geras mūro namais prie liet. kolonijoj: 1) Marquette Parke, taverna ir 3 butai, \$32,500; 2) Western Ave., taverna ir 5 po 4, \$22,000; 3) Halsted St., tav. ir 2 po 6 ir 2 po 4 kamb., \$23,000. K. Juknis.

TOWN OF LAKE, 2 po 4, taverna su visais įrengimais, salė, scena. Gražus rūšys su virtuve, baldai. Daug priedų. Mūr. gar. \$16,500. A. Rėklaitis.

4 KAMB., 2 mieg., expandable mūr. Kilimai, alum. langai, cyclone tvora. Nauja aplynkė, geras susisiekimas. \$20,000. A. Sirutis.

VISAI naujas mūr., 2 po 5, Gage Parke, tik \$27,000. A. Sirutis.

1 VAKARUS nuo Marquette Parko, tarp Kedzie-Pulaski, geras mūr. namas su 3 mieg., modern. virtuve ir vonia. Plytelėmis išklotas rūšyje gražūs pušinių lentų kambarys su baru. Dvigubas garažas. Naujas porčius. \$21,000. A. Rėklaitis.

2 AUKŠTŲ, 5 kamb., 10 metų, šviežus, aut. šildymas, labai pulkioje aplynkėje, netoli 55th ir Pulaski. \$16,500. A. Sirutis.

MARQUETTE Parke: 1) 2 butų po 6 kamb. mūras, \$28,000. 2) Mūr. bungalow, 5 kamb. ir 1 rūšyje, \$15,500. 3) 6 sklypai, paskira kaina nuo \$4,500 iki \$6,000. K. Juknis.

KAMP. mūras su tuščiu greta sklypu. Pelninga maisto parduotuvė ir 3 šviežius butai po 6 kamb. Gera biznio vieta. Parduodama už geriausią pasiūlymą.

MARQUETTE Parke 9 metų erdvus ir puikus mūras. Patraukli išvaizda. Gera vieta, o nebrangu! K. Juknis.

PILDOME INCOME TAKSUS.

P. LEONAS

REAL ESTATE

2735 West 71st Street

Visi telefonai: WALbrook 5-6015

BRIGHTON Parke parduodamas mūrinis namas arba renduojamas 4 kambarių flats. 3637 S. Maplewood Ave.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

PARDUODAMAS

ŪKIS

ARTI CHICAGOS

2 mylios nuo Michigan City, Indiana, netoli ežero, parduodamas 3 akrų ūkis, 4 kamb. mūrinis namas su visais moderniškais patogumais. Du vištinkai 800 vištų. 50 vaisinių medžių. Žemės galima įsigyti daugiau. Puli kausia vieta šeimai vasaroti ir savaitgaliams praleisti. Tinka pensijonieriai. Parduoda pats savininkas.

Telefonuokite:

Walbrook 5-7711

CONTRACTORS - BUILDERS

Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS

(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS

6828 So. Maplewood Ave.

REpublic 7-1223

BUILDING, REMODELING

CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kamieniai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile dėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS

6828 SO. MAPLEWOOD AVE.

HEmlock 4-5848